Jaargang 115. Woensdag, 7 Mei 1856. No. 55.

GRONINGER COURANT.

ALGEMEEN DAGBLAD

voor de Stad en Provincie Groningen.

Bij deze Courant wordt verzonden: *Bijblad* no. 8, inhoudende: *Verslag der handelingen van den Gemeenteraad van Groningen.*

De COMMISSARIS DES KONINGS in de Provincie *Groningen* brengt bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de werkzaamheden voor den aanleg van den kunstweg van den handwijzer achter *Woldendorp* tot aan de *Oostwolderpolderzijl*, en van den zijtak naar den kunstweg van *Nieuwolda*, zoo ver voorbereid zijn, dat de **publieke passage** van **rijtuigen** langs dezelve **niet langer kan plaats hebben**, en dat gevolgelijk die **passage** van stonden aan tot nader order zal zijn **GESLOTEN.**

GRONINGEN, 5 Mei 1856.

De Commissaris des Konings voornoemd:
I. A. VAN ROIJEN.

AANBESTEDING.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen* zijn voornemens, door hunnen GECOMMITTEERDE, bij *enkele inschrijving* aan te besteden:

1. Het HERSTELLEN van METSELWERKEN aan den WALMUUR, ENZ., aan de Westzijde van het Winschoterdiep tusschen Steentilpoortenboog en den Stadswal.
2. IDEM de WALMUUR, ENZ., aan de Zuidzijde van het Loopende Diep tusschen Boteringe- en Kijk-in-'t Jatsbogen.
3. IDEM de WALMUUR aan de Noordzijde van de Noorderhaven bij de Haven- en Spinhuisstraat.

De VOORWAARDEN van Aanbesteding zullen van heden ter SECRETARIJ dezer Gemeente ter lezing liggen; terwijl nadere INLICHTINGEN te bekomen zijn aan het BUREAU van FABRIKAADJE op het RAADHUIS.

De op Zegel geschreven Inschrijvingsbiljetten, ingerigt overeenkomstig de algemeene Voorwaarden, moeten vóór of uiterlijk op WOENSDAG den 14den Mei 1856 aan het RAADHUIS worden bezorgd.

De opening der Biljetten en de provisionele toewijzing aan de laagste Inschrijvers op ieder Perceel, onder nadere goedkeuring, zal in het openbaar plaats hebben op DONDERDAG den 15den Mei 1856, des voormiddags te tien uur, in een der VERTREKKEN van het RAADHUIS.

GRONINGEN, 5 Mei 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS der Gemeente *Groningen*, gezien art. 228 der Gemeentewet, herinneren bij deze aan allen, wie zulks mogt aangaan, dat bij het eerste lid van het gemeld Wets-artikel is bepaald, dat de TERMIJNEN van **VERJARING** voor de **VORDERINGEN ten laste van het Rijk**, bij de Wet bepaald of te bepalen, op de **VORDERINGEN ten laste der Gemeente** van toepassing zijn; — en dat, volgens art. 2 en 3 der Wet van den 1sten November 1815 (*Staatsblad* no. 51), alle VORDERINGEN ten laste van het Rijk **verjaard** zijn, wanneer dezelve niet zijn ingediend **vóór** of op den **laatsten Junij van het jaar**, volgende op dat waarover zij loopen; weshalve een ieder, die **VORDERINGEN** heeft ten laste van de Gemeente *Groningen*, over het jaar **1855**, wordt aangemaand, dezelve **vóór** of **uiterlijk** op **den laatsten Junij aanstaande** bij BURGEMEESTER en WETHOUDERS in te dienen.

GRONINGEN, 5 Mei 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

LONGZIEKTE.

BURGEMEESTER en WETHOUDERS van *Groningen*, — ontvangen hebbende eene Circulaire van GED. STATEN, van den 24sten April l.l., no. 74 (*Prov. Blad* no. 36), maken, naar aanleiding daarvan, de Ingezetenen hunner Gemeente opmerkzaam op de **gevaren** welke voor hun eigen **VEE** en voor den **VEESTAPEL** in het algemeen kunnen voortvloeijen uit **zorgeloosheid** of **nalatigheid** in het **aankoopen** van **VREEMD VEE.**

Ook van de zijde van *Drenthe* wordt in onderscheidene Gemeenten der Provincie *Friesch* Vee ingevoerd, waarvan, volgens ingekomen berigt, de doorvoer door *Drenthe* is vrijgesteld, en een ieder wordt derhalve gewaarschuwd en uitgenoodigd, om, door het in acht nemen van de meeste **zorgvuldigheid**, de **maatregelen** tot voorkoming van het voortplanten der Longziekte, zoo veel in zijn vermogen is, te bevorderen en te ondersteunen.

GRONINGEN, 5 Mei 1856.

Burgemeester en Wethouders: J. SLOT.
De Secretaris: HORA SICCAMA.

De ondergeteekende maakt aan de LEDEN der MAATSCHAPPIJ van WELDADIGHEID bekend, dat ten zijnen KANTORE, aan de Groote Kerkhof te *Groningen*, gedurende **drie dagen na heden** zal **voorliggen** een **STEMREGISTER** voor de **VERKIEZING** van een **KIEZER** voor de **LEDEN** der **COMMISSIE** van **TOEVOORZIGT.**

GRONINGEN, 7 Mei 1856.

Namens de Subcommissie der Maatschappij van Weldadigheid:
Mr. M. A. DE SAVORNIN LOHMAN, *Secretaris.*

NIEUWSTIJDINGEN.

Protocollen van het vredescongres.

Kort verslag.

De protocollen, die in velerlei opzigten van het grootste gewigt zijn niet alleen tot het regte verstand der in het vredesverdrag neergelegde bepalingen, maar ook ter juiste waardering van den staatkundigen toestand van Europa — zijn te uitgebreid om ze in hun geheel te kunnen teruggeven. Wij moeten ons daarom bepalen bij het volgende uittreksel.

1ste PROTOCOL. (25 *Februarij.*) Graaf *Buol* stelt voor om graaf *Walewski* tot president te benoemen, niet slechts omdat dit door het diplomatiek gebruik gevorderd werd, „maar ook ten blijk van hulde aan den souverein die gastvrijheid verleent aan de vertegenwoordigers van Europa.” Dit voorstel wordt met algemeene stemmen aangenomen. Graaf *Walewski* houdt daarop eene korte rede, waarin hij zijne medegevolmagtigden tot verzoening opwekt. De heer *Benedetti*, tot secretaris voor het opstellen der protocollen benoemd, wordt binnengeleid. Het protocol, inhoudende de Oostenrijksche voorstellen, wordt aangenomen en onderteekend als vredespreliminairen. Een wapenstilstand wordt vastgesteld tot aan den 31sten Maart.

2de PROTOCOL. (28 *Februarij.*) In deze zitting komen de gevolmagtigden overeen, dat het vraagstuk betreffende het beheer der vorstendommen en dat van de vaart op den Donau, aan eene commissie zal worden in handen gesteld. Graaf *Orloff* doet opmerken, dat Pruissen uitgenoodigd diende te worden deel te nemen aan de beraadslagingen, te ontstaan over de conventie van 1841 betrekkelijk de zee-engten. Hoewel zich geheel met dit gevoelen vereenigende, dringt lord *Clarendon* er op aan, dat Pruissen niet uitgenoodigd zal worden aan de beraadslagingen deel te nemen, zoolang de voornaamste clausulen van het traktaat niet geregeld zijn. In die zitting heeft *Ali*-pacha verklaard, dat hij den Sultan verlangde bekend te maken met den wensch der Christelijke mogendheden, betreffende de opneming in het vredes-traktaat van den firman tot regeling van het lot der Christenen in de Levant, en dat hij dienaangaande instructiën zou vragen.

3de PROTOCOL. (1 *Maart.*) Graaf *Orloff* stemt er in toe, dat Rusland geene maritime etablissementen op de Alands-eilanden zal mogen hebben. Tusschen Engeland en Rusland is verschil ontstaan over de Russische sterkten op de oostelijke kust der Zwarte zee, welk punt is aangehouden. Tot de teruggaaf van Kars, door *Walewski* gevraagd, door *Orloff* ingewilligd, wordt besloten. Graaf *Walewski* betuigt zijne tevredenheid over de gematigde gezindheid van Rusland.

4de PROTOCOL. (4 *Maart.*) Wordt besloten tot het benoemen eener gemengde commissie belast met de *verificatie* of, des noodig, de *rectificatie* der Aziatische grensscheiding. De onzijdigverklaring der Zwarte zee heeft geen bezwaar ontmoet. Lord *Clarendon* brengt Nikolaïeff ter sprake. Ofschoon erkennende, dat dit maritiem arsenaal niet op de oevers der Zwarte zee ligt, doet hij toch opmerken dat, indien dat arsenaal behouden bleef, de publieke opinie met regt aan Rusland bedoelingen zou moeten toeschrijven, die het niet meer hebben kan. Graaf *Orloff* antwoordt, dat zijn Keizer, opregtelijk tot de vredesvoorstellen toetredende, vast besloten was al de verbindtenissen, die er uit voortvloeijen, ten uitvoer te leggen; maar dat, daar Nicolaïeff verre van de kusten der Zwarte zee gelegen is, Rusland uit eerbied voor zijn eigen waardigheid niet toe kon staan dat een beginsel, alleen van toepassing op de kust, werd uitgestrekt tot het binnenste des rijks. Hij geeft intusschen de verzekering, dat de Keizer geene andere schepen te Nikolaïeff zou doen bouwen dan de zoodanige die Rusland bij traktaat in de Zwarte zee zal mogen hebben. Deze verklaring wordt voldoende beschouwd. Graaf *Orloff* staat toe, dat zij in het protocol worde opgenomen. De twee eenigste linieschepen die op dit oogenblik te Nikolaïeff zijn, zullen zich onmiddellijk na het sluiten van den vrede naar de Oostzee moeten begeven.

5de PROTOCOL. (6 *Maart.*) Lord *Clarendon* vraagt of de verklaring door graaf *Orloff* in de vorige zitting met betrekking tot Nikolaïeff afgelegd, evenzeer van toepassing is op Cherson en de zee van Azoff. Graaf *Orloff* antwoordt, dat de zee van Azoff, evenmin als Nikolaïeff, begrepen kan zijn in de toepassing van het door Rusland aangenomen beginsel; dat het, van den anderen kant, onbetwijfelbaar is dat groote schepen die zee niet kunnen bevaren; hij blijft echter bij de door hem gegeven verzekeringen, waarop lord *Clarendon* gedoeld heeft.

6de PROTOCOL. (8 *Maart.*) Graaf *Walewsky* spreekt over eene vereeniging van de Donau-vorstendommen in een enkelen staat en wordt daarin door lord *Clarendon* ondersteund, de laatste met de bijvoeging, dat het doelmatig was aan den volkswensch, waarop men altijd acht behoorde te slaan, gevolg te geven. *Ali*-pacha bestrijdt dit voorstel en heeft daarin graaf *Buol* op zijne zijde. Hoewel het voorstel alsnu ook door de graven *Orloff* en *Cavour* ondersteund wordt, blijft de Turksche gevolmagtigde bij zijn tegenstand volharden, met de bijvoeging, dat hij niet gemagtigd is de discussie op dit terrein te volgen; waarna de kwestie verdaagd wordt.

7de PROTOCOL. (10 *Maart.*) De grensscheiding van Bessabarië heeft haar beslag gekregen. Eene commissie van ingenieurs zal belast worden met de juiste bepaling der nieuwe grensscheiding. Graaf *Walewski* stelt voor, om Pruissen tot het congres toe te laten, waartoe wordt besloten. Graaf *Orloff* verklaart op eene vraag van lord *Clarendon*, dat het Russische gouvernement de graven der soldaten van de geallieërde legers zal eerbiedigen.

8ste PROTOCOL. (12 *Maart.*) Bij de vermelding dat Rusland en Turkije eene overeenkomst hebben aangegaan, ter bepaling van het getal kleine schepen door elk van beide in de Zwarte zee te houden, doet graaf *Orloff* opmerken dat Rusland bovendien voor iedere mogendheid eenige schepen van kleine tonnenlast wenscht, ter uitvoering van de administrative en militaire reglementen der havens. Na eene korte beraadslaging geeft Rusland op dit punt toe.

9de PROTOCOL. (14 *Maart.*) Beraadslaging over de zamenstelling der commissie tot regeling van het bestuur der vorstendommen.

10de PROTOCOL. (18 *Maart.*) Lezing en aanneming der onderscheidene paragrafen van het traktaat.

11de PROTOCOL. (18 *Maart*, tweede zitting.) De gevolmagtigden van Pruissen worden ingeleid.

12de PROTOCOL. (22 *Maart.*) Benoeming van een comité ter vaststelling der redactie voor de inleiding tot het traktaat.

13de PROTOCOL. (24 *Maart.*) Beraadslaging over de artikelen die in de jongste hatti-sheriff des Sultans zijn vervat.

14de PROTOCOL. (25 *Maart.*) De handelsbetrekkingen van Turkije met de andere mogendheden worden ter sprake gebragt. Na zeer langdurige beraadslaging erkennen de gevolmagtigden eenparig de noodzakelijkheid van de herziening der bepalingen die de handelsbetrekkingen van de Porte met de andere mogendheden regelen, alsmede de bepalingen betreffende den toestand der in Turkije verblijf houdende vreemdelingen. Eenstemmig wordt de wensch geuit, dat deze zaak, na het teekenen van den vrede, te Konstantinopel worde behandeld. In antwoord op eenige door graaf *Buol* ten aanzien van Montenegro geopperde bedenkingen, verklaren de Russische gevolmagtigden, dat hunne regering geene andere betrekkingen met Montenegro heeft, dan die welke voortvloeijen uit de sympathie van Montenegro voor Rusland, en uit de vriendschappelijke gezindheid van Rusland jegens deze bergbewoners.

15de—18de PROTOCOL. (26—29 *Maart.*) De onderscheidene artikelen van het traktaat worden gelezen en aangenomen.

19de PROTOCOL. (30 *Maart.*) De wapenstilstand wordt verlengd. Lord *Clarendon* stelt aan de gevolmagtigden voor, zich naar de Tuileriën te begeven om den Keizer den uitslag hunner onderhandelingen mede te deelen. Dit voorstel wordt aangenomen.

20ste PROTOCOL. (2 *April.*) Frankrijk en Engeland verklaren dat de blokkade onmiddellijk zal worden opgeheven.

21ste PROTOCOL. (4 *April.*) Ten gevolge van de vrijwillig door de Fransche, Russische, Engelsche en Oostenrijksche gevolmagtigden afgelegde verklaringen, wordt besloten, dat de oorlogvoerende mogendheden, onmiddellijk na de ratificatie van het vredestraktaat, de sedert het uitbreken van den oorlog bezette terreinen zullen moeten ontruimen. Zoo zullen de geallieërden de Krim en Turkije, Rusland Aziatisch Turkije en Oostenrijk de Donau-vorstendommen geheel en onvoorwaardelijk moeten ontruimen, uiterlijk binnen den tijd van zes maanden. Graaf *Buol* verklaart, dat de Oostenrijkers de Donau-vorstendommen zullen verlaten hebben, zelfs vóór dat het den geallieërden mogelijk zal kunnen zijn om het Turksche grondgebied geheel te ontruimen. De Russische gevolmagtigden kondigen nog de opheffing aan van de verbodsmaatregelen betreffende den uitvoer uit Rusland.

22ste PROTOCOL. (8 *April.*) Behandeling der Italiaansche kwestie, der aangelegenheid van Griekenland en der Belgische drukpers. Graaf *Walewski* vangt de onderwerpelijke discussie aan. Voor dat de conferentie uiteengaat, acht hij het noodig, om zekere vraagstukken tot opheldering te brengen, ten einde voor de toekomst de rust in Europa te verzekeren. In de eerste plaats wijst hij op Griekenland, op den staat van regeringloosheid, waarin dat land verkeert en op de noodzakelijkheid, dat door de drie mogendheden, die op Griekenland het protectoraat uitoefenen, maatregelen genomen worden om daarin te voorzien. Gaarne zoude Frankrijk en gewis ook Engeland het door hen bezette Grieksche grondgebied ontruimen, doch die bezetting dient voort te duren, tot dat het land inwendig genoegzaam verbeterd en gereorganiseerd zal zijn, om haar zonder gevaar te kunnen opheffen. — Eene gelijke verklaring doet de graaf ten aanzien der Fransche bezetting van de Pauselijke staten. Frankrijk en gewis ook Oostenrijk, dat de legatiën nog altijd bezet heeft, begeeren vurig, dat de Paus er in slage, om zich zóó krachtig te vestigen, dat hij de Fransche en Oostenrijksche troepen zal kunneu missen. Vóór dien tijd echter is aan geen opheffing der bezetting te denken. — In de derde plaats toont de graaf het nut er van aan, om aan sommige regeringen van het vasteland van Italië en vooral aan de regering der beide Siciliën te kennen te geven, dat zij zich op een dwaalspoor bevinden door in een stelsel van vervolging te volharden, hetwelk, in stede van de onruststokers te treffen, die regeringen slechts verzwakt en de demagogie versterkt. — In de vierde plaats verheft zich de graaf met klem tegen de Belgische drukpers, die dagelijks de meest honende, de meest vijandige aanvallen tegen Frankrijk en zijne regering rigt, en zelfs de lakenswaardigste geheime genootschappen in Frankrijk, bij name de *Marianne*, openlijk ondersteunt. Hulde brengende aan de goede bedoelingen der Belgische regering, die krachtens de bestaande wetten niet aan de zaak kan doen, verlangt de graaf, dat de conferentie den wensch zoude uiten tot eene wijziging der Belgische drukperswet. De Belgische regering zoude in dien wensch tot die verandering de noodige aanleiding kunnen vinden; anders toch zouden vroeger of later moeijelijkheden rijzen, zelfs gevaren ontstaan, die het voor België van belang is om bij voorbaat te bezweren. — In de vijfde plaats doet de graaf het bekende voorstel tot regeling van het internationaal zeeregt. — Lord *Clarendon* uit zich ten aanzien van Griekenland in gelijken geest als graaf *Walewski*. Ook ten aanzien van de Pauselijke staten deelt hij diens meening, doch dringt hij niettemin met meer klem aan op de opheffing eener bezetting, die slechts door zeer buitengewone omstandigheden te wettigen zij. Hij acht het daarom nuttig om de secularisatie van de Pauselijke regering aan te bevelen, te gelijk met de organisatie van een administratief stelsel in overeenkomst met den geest onzer eeuw. Streng gispt spr. vervolgens de houding der Napolitaansche regering, die hoe langer hoe meer de revolutionaire gisting Wat de Belgische drukpers aanbelangt, betreurt de lord de buitensporigheden waaraan zij zich overlevert; hij veracht de schrijvers die zich door hunne afschuwelijke leerstellingen de bescherming onwaardig maken die de vrijheid van drukpers schenkt, doch verder kon hij aan de zaak niets doen, als zijnde hij de vertegenwoordiger van een land, waar de vrije en onafhankelijke drukpers als het ware tot de fondamenteele instellingen behoort. — Graaf *Orloff* bepaalt zich tot de verklaring, dat zijne volmagt alleen de herstelling van den vrede ten doel heeft, en dat hij zich gevolgelijk niet gemagtigd acht om zich over eenige andere zaak uit te laten. — Graaf *Buol* schaart zich ten aanzien der drukpers aan de zijde van graaf *Walewski*. Overigens verklaart hij ook terug te deinzen voor eene beraadslaging over onderwerpen, vreemd aan het doel der conferentie, en weigert gevolgelijk eenige inlichting te geven ten aanzien van den duur der Oostenrijksche bezetting in de Pauselijke staten; alleen opmerkende, dat de Oostenrijksche regering voornemens is de bezetting op te heffen, zoodra het tijdstip daartoe geschikt zal zijn. — De baron *von Manteuffel* uit ten aanzien van Griekenland den wensch, dat spoedig de redenen zullen verdwijnen, die tot de bezetting aanleiding gaven, en dus dat deze zoo spoedig mogelijk zal worden opgeheven. Wat de Pauselijke staten aanbelangt, bepaalt hij zich mede tot den wensch op eene spoedige opheffing der bezetting en eindigt met de verklaring, dat Pruissen gaarne zal medewerken tot maatregelen, geschikt om een einde te maken aan de verfoeijelijke gedragingen van de koningsmoord- of oproer predikende Belgische drukpers. — De graaf *Cavour* ondersteunt de plannen van de Engelsche en Fransche gevolmagtigden ten aanzien van Napels, maar hij verheft zich daarentegen met klem tegen de voortduring der Oostenrijksche bezetting in de Pauselijke legatiën. Hij zegt dat deze reeds een blijvend karakter heeft verkregen, want zij duurt reeds zeven jaren en er bestaat niet het minste voorteeken dat daaraan weldra een einde zal komen; nut heeft die bezetting ook niet gesticht, want de oorzaken die haar in het leven riepen, bestaan nog altijd. — Graaf *Walewski* betuigt alsnu zijn leedwezen, dat niet alle de leden van het congres hunne meening geuit hebben over de ter sprake gebragte onderwerpen. De gevoerde beraadslagingen hebben evenwel haar nut en daarom resumeert de graaf ze aldus: 1) Niemand verheft zich tegen de noodzakelijkheid om zich rijpelijk bezig te houden met de verbetering van den toestand van Griekenland, terwijl de drie mogendheden, die over Griekenland het protectoraat uitoefenen, het belang erkend hebben om daaromtrent in gemeenschappelijk overleg te treden; 2) De Oostenrijksche gevolmagtigden hebben zich vereenigd met den wensch, uitgedrukt door de Fransche gevolmagtigden, dat de Pauselijke staten zullen worden ontruimd door de Fransche en Oostenrijksche troepen, zoodra als dit mogelijk zal zijn zonder bezwaar voor de rust des lands en voor de bevestiging van het gezag van den Heiligen Stoel; 3) Het meerendeel der gevolmagtigden betwist het niet dat maatregelen van langmoedigheid, ter gelegener tijd genomen door de gouvernementen van het Italiaansche vasteland en vooral door de regering der beide Siciliën, nuttig zouden zijn; 4) Al de gevolmagtigden, zelfs zij die zich uitsluitend voor de vrijheid der drukpers verklaarden, aarzelden niet, openlijk de buitensporigheden te brandmerken waaraan de (enkele) Belgische dagbladen zich ongestraft overgeven; erkennende de gevolmagtigden tevens, dat er noodzakelijkheid bestaat om in de wezenlijke bezwaren te voorzien, die uit de uitzinnige vrijheid ontstaat waarvan in België zulk een groot misbruik wordt gemaakt; 5) Al de gevolmagtigden verklaren zich ten gunste der voorgestelde regeling van het internationale zeeregt. — Na deze resumtie werd het protocol gesloten, goedgekeurd en geteekend.

23ste PROTOCOL. (14 *April.*) Door lord *Clarendon* wordt een voorstel gedaan, strekkende om bij toekomstige geschillen tusschen staten eene vredebreuk te verhoeden door de bemiddeling van bevriende mogendheden. Dit denkbeeld vindt algemeenen bijval; en de gevolmagtigden hebben, gelijk het protocol zegt, „niet geaarzeld namens hunne gouvernementen den wensch uit te spreken, dat de staten tusschen welke een ernstig geschil mogt oprijzen, alvorens de beslissing der wapenen in te roepen, tot de goede diensten eener bevriende mogendheid de toevlugt nemen zouden, zoo veel de omstandigheden zouden veroorloven.”

24ste PROTOCOL. (16 *April.*) Graaf *Orloff* stelt voor om graaf *Walewski* den dank van het congres te betuigen voor het leiden der vergaderingen, welk voorstel, door graaf *Clarendon* ondersteund, met algemeene stemmen wordt aangenomen.

Even als omtrent het vredesverdrag zelf door het *J. des Debats* teregt is verklaard, dat het eere deed aan onze eeuw, en dat het om zijne Christelijke en geheel belangelooze wijze van zamenstelling allergelukkigst afstak bij alle verdragen vroeger gesloten, evenzeer moet men thans bij het openbaarmaken der protocollen erkennen, dat de wijze, waarop de onderhandelingen over 't geheel zijn gevoerd, het bewijs levert, dat alle gevolmagtigden van den beginne af ten volle waren doordrongen van al het belang der hun opgedragen taak, zoodat zelfs de Engelsche gezant geen oogenblik er aan schijnt te hebben gedacht, om de onderhandelingen te belemmeren door hooggestemde eischen, gelijk wel eens is beweerd.

Wij hebben gemeend bij den inhoud van het 22ste protocol het uitvoerigste te moeten stilstaan. Alles bepaalde zich in die zitting wel is waar tot gedachtenwisseling en het uiten van wenschen, maar de hooge beteekenis dezer beraadslaging valt niet te miskennen. Vooral de bedreiging van graaf *Walewski* tegen de Belgische drukpers houdt veler aandacht bezig en heeft ook reeds heden in de Belgische kamer van vertegenwoordiging tot interpellatiën aanleiding gegeven, waarvan wij den uitslag in ons volgend nommer hopen te kunnen mededeelen.

Intusschen gevoelt zich vooral de Engelsche pers onaangenaam door dien uitval gestemd. Even als onlangs de *Daily News*, komt thans de *Times* met kracht op tegen hetgeen in bedoelde zitting van het congres door den Franschen minister van buitenlandsche zaken betrekkelijk de Belgische dagbladpers gezegd is. »De Belgische nieuwspapieren (zegt de *Times*) behelzen leeringen die buitenlandsche gouvernementen, inzonderheid het Fransche, niet aanstaan; en hetgeen in België onder de bescherming eener vrije staatsregeling wordt gedrukt, wordt door den graaf *Walewski* schier als eene reden van oorlog beschouwd. Gelukkig zijn wij van de Heilige Alliantie verlost; maar de graaf *Walewski* schijnt geneigd om de propaganda, die in 1815 ter verbreiding van de leer der absolute vorstenmagt aangevangen werd, weder in het leven te roepen. De oorlog is geëindigd; maar hij noodigt ons uit tot een nieuwen kruistogt, om op het vaste land van Europa alle overblijfselen van persoonlijke en politieke vrijheid te verdelgen; hij wil, dat wij de vereeniging der monarchen aangrijpen als eene gelegenheid, om de vrijheden en regten der volken te besnoeijen.

»Wanneer zal men dan toch begrijpen dat geweld met geweld, maar redenering met redenering te keer gegaan moet worden? Een gouvernement, hetwelk op de publieke opinie steunt, behoeft zulke dwangmaatregelen niet om zich staande te houden; een op geweld gegrond gouvernement behoorde zich zoo spoedig mogelijk vrij te maken van de hatelijke noodzakelijkheid, om eene gewelddadige handelwijze met gewelddadige middelen vol te houden.

»Wij hebben eenen kruistogt tegen eene gewelddadige en heerschzuchtige mogendheid ten einde gebragt; zullen wij nu een anderen beginnen tegen menschen wier misdrijf is, dat hunne vrijheid te groot is voor de rust hunner naburen, en dat zij te veel eerbied voor de wet hebben om die vrijheid willekeurig te laten besnoeijen?”

Hoe verder het besprokene omtrent Italië in dit 22ste protocol is opgenomen zie men onder die rubriek.

RUSLAND.

Uit Petersburg wordt van den 3den dezer gemeld, dat de generaal *Suchosanes* tot minister van oorlog is benoemd; de prins *Gortschakoff*, vroeger gezant te Weenen, is benoemd tot minister van buitenl. zaken. In plaats van den heer *Seniavin* is de hofstalmeester *Tolstoï* tot zijn adjunct en dirigent van het ministerie benoemd. Het vredesverdrag was openbaar gemaakt.

De Russische steden welke naar aanleiding van het vredesverdrag consulaten bekomen zullen, zijn: Kertsch, Kaffa, Taganrog, Cherson, Bakschiserai, Simferopol, Sebastopol, Nikolaïeff en Odessa, in welke laatste plaats het hoofdconsulaat zijn zal.

De troepen der geallieërden vertrekken niet alléén uit de Krim. Bij de ontruiming van Eupatoria heeft zich ook het grootste gedeelte der Tartaarsche bevolking dier stad te scheep begeven en is naar Dobrutscha vertrokken, waar hun door de Porte een verblijfplaats is aangewezen. Andere bewoners der Krim stellen zich, naar men zegt, voor, hen te volgen. Die menschen schijnen niet veel vertrouwen te stellen in de ook van Ruslands zijde toegezegde amnestie.

TURKIJE.

Volgens berigten uit Konstantinopel van den 24sten April, waren nu weder te Mekka onlusten uitgebarsten; de sheriff was afgezet, doch weigerde af te treden. 50,000 gewapende Arabieren ondersteunen hem in zijn tegenstand, en weigeren de bedevaartgangers toe te laten.

Het *Journal de Constantinople* meldt, dat krachtige maatregelen zijn genomen om te Naplusa en elders de orde te herstellen.

De commissarissen voor de Donau-vorstendommen zijn thans alle benoemd. Zij zijn: de baron *Talleyrand* voor Frankrijk, *Alison* voor Engeland, *Kleyst* voor Oostenrijk, *Saffit-Effendi* voor Turkije, *Wasyli* voor Rusland.

Eene telegrafische dépêche meldt, dat de Russen reeds een' aanvang gemaakt hebben met de ontruiming van de vestingen Reni en Ismaël.

ITALIË.

Brieven uit Rome melden, dat de Paus zeer ontevreden is over de taal, welke in het congres te Parijs over de Romeinsche staten is gevoerd, en spreken voorts het gerucht, als zou *Pius IX* in eigen persoon naar Frankrijk komen, bepaaldelijk tegen.

Het ultramontaansche dagblad de *Univers* kan geene termen vinden, krachtig genoeg om zijne smart uit te drukken over de vernedering, den Souvereinen van Rome en Napels aangedaan, die, door den Franschen gevolmagtigde in verdenking gebragt en door dien van Groot-Brittanje aangevallen, niemand gevonden hebben, die hunne verdediging op zich wilde nemen. »Noch Frankrijk, noch Oostenrijk, de twee grootste Katholijke natiën van het congres," dus roept het blad uit, » hebben met een enkel woord geantwoord op de aanvallen van het Protestantsche Engeland tegen de wereldlijke magt van den Paus. Wij behoeven niet te zeggen, hoe smartelijk zulk eene houding den Katholijken zijn moet." Het dagblad voegt er bij, dat lord *Clarendon* eenvoudig heeft voorgesteld den Paus te onttroonen. Ten aanzien van de Napelsche regering zegt de *Univers*, dat niemand het regt heeft zich met de inwendige aangelegenheden van dat rijk te bemoeijen, en dat eene vreemde tusschenkomst in de zaken van dat rijk op geen ander regt zou steunen dan dat van den sterke tegenover den zwakke. (Het is evenwel opmerkelijk, dat het genoemde dagblad een weinig verder, waar het over België spreekt, zijne eigene redenering omverwerpt, daar het verklaart, dat het zeer juist en natuurlijk is, dat het congres zich met de zaken van dat land heeft bezig gehouden.)

Aan de *Corriere Mercantile* wordt uit Napels gemeld, dat er eene amnestie zoude afgekondigd worden voor politieke misdrijven en dat de staatkundige processen geschorst zouden worden.

De graaf *Cavour* is te Turijn teruggekeerd. Hij is onmiddellijk door den Koning ten gehoore ontvangen, en met het grootkruis van de orde der Annonciade begiftigd. Een groot aantal afgevaardigden en senatoren hebben den graaf een bezoek gebragt, om hem met zijnen terugkeer geluk te wenschen. Men verwacht eene demonstratie te Turijn, als een blijk van sympathie voor de edele en krachtige houding van dien staatsman op het Parijsche congres.

SPANJE.

De Cortès hebben, in weêrwil van het krachtige verzet der gematigde partij, eene wet aangenomen die aan de drukpersvrijheid een' gevoeligen slag toebrengt. Deze wet, die door de linkerzijde en het centrum werd verdedigd, eischt de onderteekening van de dagbladartikelen door hunne schrijvers en een' borgtogt van de uitgevers der bladen.

Volgens een' door de *Gaceta* medegedeelden staat, hebben de tot heden verkochte nationale goederen eene som van 300 millioen realen ($37\frac{1}{2}$ millioen gulden) opgebragt; de ingekochte rente bedraagt 70 millioen (8,350,000 gulden).

DUITSCHLAND.

De Koning van Pruissen heeft aan Keizer *Napoleon* de orde van den Zwarten Adelaar geschonken.

De Koning heeft den 3den dezer de beide kamers met eene troonrede gesloten. Daarin wordt onder anderen gezegd, dat het vredeswerk van het Parijsche congres met de toestemming van Pruissen gelukt is. De hooge prijzen der levensmiddelen hebben ten gevolge van den vrede reeds ten deele opgehouden, terwijl men hoopte, dat zij in de verwachting van een gunstigen oogst geheel zullen ophouden. Verder gewaagt de rede met lof over de werkzaamheden der beide kamers. Ten slotte beveelt Z. M. de afgevaardigden aan, de rust en eendragt ook ten hunnent te bevorderen, opdat het vaderland, wedijverende met de verbroederde natiën, de zegeningen des vredes al meer en meer moge gevoelen.

Alvorens uiteen te gaan, heeft de Pruissische kamer der afgevaardigden nog eene discussie gehouden, waarvan de uitslag nog al bevreemding heeft verwekt. Er was namelijk van de uiterste regterzijde een voorstel gedaan, ditmaal niet om de stokslagen te herstellen, maar om de uitbreiding van het proletariaat, zoo als het werd genoemd, tegen te gaan, door het bemoeijelijken van het huwelijk. Al wat verstandig dacht, lachte over dat voorstel, en men hield het er voor, dat het zoo goed als doodgeboren kon worden beschouwd. Maar neen, de commissie, belast met het onderzoek, stelde voor, de voornaamste bepalingen van het voorstel aan het onderzoek der regering te onderwerpen, en — niettegenstaande de meest afdoende bewijzen, van eene andere zijde in de kamer bijgebragt, dat het voorstel niet dan het volk aan de diepste onzedelijkheid prijs geven en men juist het tegendeel bereiken zou van hetgeen men op het oog had —, is het voorstel, ofschoon met geringe meerderheid, *aangenomen*.

— Het Pruissische leger wordt, van 227,212 man, tot op 114,402 verminderd.

— De tijdingen uit al de havens van de Noord- en Oostzee gewagen van de groote bedrijvigheid in handel en scheepvaart. Hamburger, Bremer, Hollandsche, Belgische, Engelsche en Fransche schepen zijn de Sond reeds gepasseerd, met bestemming naar Rusland. Eenigen zijn zelfs reeds te Riga aangekomen, terwijl een zeer groot aantal aldaar in gezigt was.

— De veepest is weder met vernieuwde kracht aan de Poolsche grenzen uitgebroken; de meest strenge maatregelen zijn genomen om, zoo mogelijk, de verspreiding der vreesselijke ziekte tegen te gaan.

— Een brief uit Linz van den 28sten April meldt, dat het bisschoppelijke gymnasium aldaar van Freinsberg, bij besluit van den minister van onderwijs van den 10den April, de bevoegdheid ontvangen heeft om openlijk examen af te nemen. Dit is het eerste Jezuïten-gymnasium in Oostenrijk, aan hetwelk deze bevoegdheid is toegestaan, en men beschouwt dit als een voorbode van andere besluiten, waarbij gymnasiën aan de Jezuïten worden overgegeven. Vooral schijnen Polen, Bohemen en de zuidoostelijke kroonlanden, Dalmatië, Zuid-Hongarije en Kroatië, bestemd om het eerst de vruchten van het Jezuïten-onderwijs te genieten.

GROOT-BRITTANJE.

LONDEN, 3 Mei.

In antwoord op eene in de zitting van het Lagerhuis van gisteren tot hem gerigte vraag, heeft lord *Palmerston* gezegd, dat het Rusland vrijstond de sterkten op de kusten der Zwarte zee te herbouwen, daar het verdrag alleen aan Rusland verbiedt zijne uitrustingen ter zee te herstellen. Evenzeer kan Rusland de schepen doen ligten, welke het in en nabij de haven van Sebastopol heeft doen zinken, en die de Dardanellen doen passeren om ze dus naar de Oostzee te voeren.

Uit de discussiën is verder nog het bestaan gebleken van een tot dusver onbekend stuk. Den 15den April n.l. is te Parijs tusschen de hoven van Engeland, Oostenrijk en Frankrijk een afzonderlijk traktaat gesloten, met het doel om de onafhankelijkheid van Turkije te waarborgen.

De contracterende partijen waarborgen daarin gemeenschappelijk en afzonderlijk, de onafhankelijkheid en onschendbaarheid van het Turksche rijk, gestipuleerd in het den 30sten Maart 1856 te Parijs gesloten traktaat.

Gisteren is de correspondentie met de Vereenigde Staten, betreffende de aanwervingen van troepen voor het Engelsche leger, aan het parlement medegedeeld. De laatste nota door lord *Clarendon* aan den heer *Dallas* gerigt, draagt de dagteekening van den 30sten April. De minister ontkent daarin, dat Engeland inbreuk heeft willen maken op eenige Amerikaansche wet. Het document is in een vastberaden toon gesteld en eindigt met vriendschappelijke verzekeringen en het uiten van de hoop, dat de vrede tusschen de beide landen gehandhaafd moge worden.

Baron *Brunow* is gisteren avond alhier aangekomen, en door een aantal vrienden met eene bijzondere geestdrift ontvangen.

FRANKRIJK.

PARIJS, 3 Mei.

De plegtige viering van de herstelling der Keizerin uit het kraambed heeft eergisteren op het paleis, volgens het vroeger besproken ceremonieel, plaats gehad.

H. M. heeft hare vorige krachten nog niet herkregen, hetwelk de oorzaak is, dat zij nog niet weder in het publiek is verschenen.

De Keizerin heeft heden de gelukwenschingen van het corps diplomatique ontvangen.

— Verscheiden hoofd-officieren zullen den graaf *de Morny* vergezellen, wanneer hij Frankrijk bij de krooningsfeesten in Rusland gaat vertegenwoordigen. De Keizer heeft zes zijner rijtuigen ter beschikking van den graaf gesteld, om ze bij de plegtigheden te bezigen. De vertegenwoordiger van Frankrijk zal in Rusland ongemeenen luister ten toon moeten spreiden en ontzettende sommen worden tot dat einde ter zijner beschikking gesteld.

De graaf heeft het paleis Woronzoff, het schoonste in Petersburg na het winterpaleis, voor het Fransche gezantschap gehuurd voor 50,000 fr. het eerste en 40,000 fr. de beide volgende jaren. Prins *Woronzoff* heeft zijn paleis afgestaan. Hij heeft er trouwens nog een te Petersburg, 5 in Odessa en 11 in de Krim, waaronder de beroemde villa Alapha.

De goede verstandhouding tusschen Rusland en Frankrijk moet zich dus naar 't schijnt openbaren in de pracht der ambassadehotels. Het Russische hotel te Parijs is aan baron *Rothschild* verkocht; men zocht een prachtiger.

Graaf *Orloff* is benoemd tot grootkruis van het Legioen van Eer.

— De Koning van Wurtenberg is heden alhier aangekomen. Ofschoon hij incognito reist, is hij door prins *Napoleon* aan het station ontvangen.

— De ambtenaren van het openbaar ministerie en van de gendarmerie in Frankrijk zijn dezer dagen aangeschreven, om met verdubbelde strengheid tegen de geheime genootschappen te waken. Men mag hieruit opmaken, dat de rust die Frankrijk oogenschijnlijk geniet, nog niet zoo verzekerd is, als sommigen bij het (verpligte) stilzwijgen der dagbladen wel zouden meenen.

BELGIË.

BRUSSEL, 4 Mei.

In de kamer van vertegenwoordigers heeft de heer *Orts* gisteren zijn voornemen te kennen gegeven, eenige interpellatiën tot de regering te rigten betreffende den buitenlandschen toestand des lands, naar aanleiding, zooals de spreker zeide, van gebeurtenissen, welke hij niet noodig had aan te duiden. De dag voor deze interpellatiën is op aanstaanden Woensdag bepaald. Deze interpellatiën zullen betrekking hebben op hetgeen ten opzigte van België in het congres te Parijs is voorgevallen.

Het behoeft overigens wel niet gezegd te worden, dat nagenoeg al de Belgische dagbladen, naar aanleiding van voormelde protocollen, reeds duchtig de alarmklok luiden. De *Précurseur* verhaalt zelfs, dat de Belgische regering voornemens is om de kamers, na de verkiezingen in de maand Junij, buitengewoon bijeen te roepen. In die buitengewone zitting zou de regering dan een wetsontwerp indienen tot wijziging van de wettelijke bepalingen die de drukpers beheerschen; o.a. zou daarin de onderteekening van alle courant-artikelen verpligtend gemaakt worden. De *Précurseur* uit natuurlijk den wensch, dat zoodanig regerings-ontwerp met algemeene stemmen, althans met overgroote meerderheid, zal verworpen worden.

— De minister van binnenl. zaken heeft, ter gelegenheid der aanst. viering van de 25-jarige regering van Koning *Leopold*, verscheidene prijzen uitgeloofd, voor de best gekeurde Fransche en Vlaamsche gedichten, welke de gebeurtenissen dier 25-jarige regering ten onderwerp zullen hebben.

— Het 5de Nederl. Taal- en Letterkundig Congres zal dit jaar te Antwerpen gehouden worden, en wel op den 15den, 16den en 17den Augustus. De commissie voor dit Congres verzoekt, vóór den 1sten Junij kennis te mogen dragen van de onderwerpen, welke men ter verhandeling mogt willen voordragen. Men adressere zich te dien einde bij de heeren *F. H. Mertens* en *J. van Rijswijk*, te Antwerpen.

NEDERLAND.

'S GRAVENHAGE, 5 Mei.

De bij de Eerste Kamer der Staten Generaal aanhangige ontwerpen van wet zijn door die Kamer aangenomen. Daaronder zijn die tot amortisatie van 10 millioen schuld; tot goedkeuring van het traktaat met Oostenrijk, en dat betreffende de wees- en momboirkamers. Tegen morgen zal de behandeling plaats hebben van al de overige ontwerpen.

De wetsontwerpen tot neutralisatie van *J. Remkes*, te Sappemeer, en 14 anderen zijn in de zitting der Tweede Kamer van l.l. Vrijdag zonder beraadslaging aangenomen.

— Bij kon. besluit van den 1sten dezer zijn o. a. benoemd: tot ontvanger der registratie van de burgerlijke acten en der successieregten te Middelburg, de heer *W. L. van Sonsbeeck*, thans ontvanger der registratie van de geregtelijke en administrative regten aldaar; en tot ontvanger der registratie van de geregtelijke acten te Utrecht, de heer *J. J. Hubrecht*, thans ontvanger te Noordwijk.

Bij besluit van dienzelfden dag zijn benoemd tot ontvangers der directe belastingen en accijnsen: te Beek c. a. (Limburg), de heer *C. M. Wemans*, thans te Thorn; te Thorn c. a., de heer *P. F. A. van Wintershoven*, thans te Venray; te Zaandijk c. a., de heer *J. J. Tomson*, thans te Pijnacker c. a.; te Heerewaarden, de heer *P. E. H. Leendertz*, te Apeldoorn, en is aan den heer *C. van Deventer*, op zijn verzoek, eervol ontslag verleend als ontvanger te Breukelen, en is de ontvanger *H. G. H. Jordens*, te IJsselstein, in die betrekking verplaatst naar Breukelen.

— Den 30sten April j.l. is alhier gehouden de derde algemeene vergadering der Nederlandsche maatschappij ter bevordering van de afschaffing der slavernij. Door den secretaris werd bij die gelegenheid, namens het hoofdbestuur, verslag uitgebragt, waaruit blijkt, dat het getal leden op vele plaatsen aanmerkelijk is vermeerderd.

Het geheele aantal leden zal thans tot ruim 600 zijn geklommen. Voor verreweg het grootste gedeelte is echter dit aantal gevestigd in de provinciën Zuid- en Noordholland.

De maatschappij heeft op nieuw eene som van *f* 2000 naar Suriname overgemaakt, om daarmede eenige slaven en slavinnen vrij te koopen. Zij zag zich daartoe in staat gesteld door de aanzienlijke gift, die haar met dit doel door een onbekende werd verstrekt.

AMSTERDAM, 4 Mei.

De gemeenteraad alhier heeft aan de heeren *von Baumhauer* en *Stumpff*, de eerste een zeer bekwaam scheikundige, de andere een der ondernemendste inwoners der hoofdstad, voorloopige vergunning verleend tot het leggen van pijpen in de straten der stad, voor eene op te rigten gas-fabrijk. Is deze tot stand gebragt, dan zal zij alhier de *derde* gas-fabrijk zijn.

— De eerste nieuwe erwten en peulen zijn gisteren alhier aangevoerd en verhandeld tot *f* 4 per $\frac{1}{4}$ Ned. ℔.

— De kosten der stads-apotheek te Delft hebben in 1855 bedragen *f* 4405,01$\frac{1}{2}$, waarvoor zijn gereed gemaakt ruim vierentwintig duizend recepten, dus ongeveer 10 cents het recept.

— Men verneemt dat onderscheidene landbouwers in Gelderland, die niet geheel onbemiddeld zijn of zelfs over eenige duizende guldens kunnen beschikken, zich gereed maken om met vrouw en kinderen te emigreren. Zij zijn voornemens naar Zuid-Afrika te vertrekken, om benoorden de Oranje-rivier of in Natal zich te vestigen en aldaar veeboeren of landbouwers te worden. Verschillende timmerlieden en andere ambachtslieden, die de reiskosten bijeen weten te brengen, denken ook binnen een paar maanden tot die reis in staat te wezen.

GRONINGEN, 6 Mei.

De *Leeuwarder Courant* deelt heden eenige nadere bijzonderheden mede aangaande de aanvraag aan den minister van binnenlandsche zaken om concessie voor den aanleg en de exploitatie van eenen spoorweg in de noordelijke provinciën des rijks. Het is de heer E. J. H. DULL, te Almelo, die de concessie heeft aangevraagd.

» De rigting van dezen spoorweg zoude zijn de volgende: van Harlingen over Franeker, Leeuwarden, Steenwijk, Meppel en Zwolle naar Raalte, van waar een zijtak over Deventer en Zutphen, te Zevenaar de verbinding met den Rijn-spoorweg, en een andere zijtak over Almelo in de rigting van Rheine, de aansluiting aan het groote Duitsche spoorwegnet zoude daarstellen.

» De associatie verzoekt in de tweede plaats de voorkeur tot de verbinding van de lijn van Harlingen naar Raalte met de Hanoversche spoorwegen, door den aanleg van eenen zijtak over Groningen in de rigting van Leer, onder goedkeuring harer zijds, alsdan zich betreffende dien aanleg definitivelijk te verklaren binnen een jaar nadat de Hanoversche regering hare toestemming tot de aansluiting in die rigting zal hebben verleend.

» Naar men zegt, moet door deze associatie bereids dadelijk eene zeer aanzienlijke som als dépôt zijn aangeboden, om vervolgens binnen drie maanden na de verleening der concessie de storting van een waarborg-kapitaal van een millioen gulden in haar geheel te doen plaats hebben."

Wij vertrouwen, dat de hooge regering zich deze zaak ten ernstigste zal aantrekken, maar tevens, dat zij zorg zal dragen, dat de belangen van de provinciën Groningen en Drenthe beter in het oog worden gehouden dan in de bedoeling der vroegere concessionarissen en ook nu weder van dezen aanvrager schijnt te liggen.

— Bleef deze stad gedurende geruimen tijd gelukkig van brand verschoond, heden namiddag werd zij weder van zulk een onheil getuigen zijn. Ruim half vier kondigde de brandhoren aan, dat een brand was uitgebroken, en spoedig bleek die te zijn ontstaan in de behuizing van den koemelker F. EVENHUIS, buiten het Kleine-poortje. Nog hadden de spoedig aangebragte spuiten geen water gegeven, toen reeds het geheele achterste gedeelte der behuizing instortte, zoo hevig was de brand, zoo spoedig grepen de vlammen om zich heen. Aan blusschen was dan ook ter nauwernood te denken. Gemelde woning is geheel uitgebrand, alsmede 1 kapwagen met 2 chaisen; alleen de muren zijn staande gebleven. Bijna al het losse goed is nog aan de verwoesting ontrukt. De 10 horenbeesten en 3 paarden, alsook de belendende woningen werden door vereende hulp behouden. Nopens de oorzaak van den brand is niets met zekerheid bekend. De woning en losse goederen waren tegen brandschade verzekerd.

— Heden morgen arriveerde alhier eene nieuwe ijzeren jaagschuit, genaamd *Kinderdijk*. Deze jaagschuit wordt door den schipper G. HAGEMAN in de vaart gebragt van Groningen op het Annerveensch-kanaal, vice versa. Haar eerste togt heeft aan de verwachting beantwoord, zij schiet sneller door het water dan eene gewone schuit en levert ook vele gemakken voor passagiers op. Het ware te wenschen dat deze onderneming navolging vond.

— Men berigt ons, dat algemeen met klimmend verlangen wordt uitgezien naar eene beslissing van Ged. Staten omtrent de bij hen aangevraagde concessie tot het in dienst stellen van eene stoomboot tusschen *Groningen* en *Winschoten*, daar deze zaak voor het reizend publiek van te groot belang is, dan dat het niet wenschen zou, dat die onderneming zoo spoedig mogelijk in werking wierd gebragt.

— Te *Haren* werd gisteren ter opluistering der veemarkt, van wege de afdeeling Haren der maatschappij van landbouw in de provincie Groningen, eene tentoonstelling gehouden van stieren, vroegmelkte vaarsen, kalfkoeijen en boter. Het ongunstige en koude weder werkte niet gunstig op het aantal tentoongestelde beesten. Toch waren onder deze nog al eenige schoone aanwezig, welke de aandacht der toeschouwers op zich vestigden.

De uitreiking der prijzen en premiën had des namiddags plaats. Van de 4 stieren, die waren tentoongesteld, werd een van R. HOENDERKEN, van Noordlaren, den 1sten prijs van *f* 10 waardig gekeurd; 7 vaarsen waren aanwezig. Van deze verkreeg die van H. HOUWING, te Glimmen, een vaalbonte, den prijs van *f* 7, en werd voor een dito van jhr. O. J. QUINTUS, een getuigschrift uitgereikt; 3 kalfkoeijen waren er slechts 2 en wel van den koemelker GROENHUIS, te Groningen, die met *f* 7 en een getuigschrift werden bekroond; 9 partijtjes boter waren opgezonden. De 1ste prijs, een zilveren roomlepel, werd uitgereikt aan de wedw. R. TER BORGH, landbouwersche te Haren; de 2de prijs aan C. HOENDERKEN, landbouwer te Haren, een' zilveren flacon. Alles liep in de beste orde af.

— Vrijdag namiddag tusschen twee en drie uur ontstond te *Nieuwolda* brand in de boerenplaats het *Veldhuis* genaamd, toebehoorende aan den heer W. WAALKENS; met dit gevolg, dat dezelve nagenoeg geheel is uitgebrand. Deze behuizing werd gewoonlijk door twee à drie huisgezinnen, arbeiders bij den heer WAALKENS, bewoond; met Meidag juist aan het verhuizen zijnde, hebben deze lieden er geene meubelen in verloren. In de schuur is er echter van den eigenaar nog al wat boerengereedschap en pl. min. van $2\frac{1}{2}$ b. ongedorschten gerst verbrand. — De behuizing was voor brandschade verzekerd.

— L.l. Zaturdag zijn wederom 37 personen uit deze provincie, van de Zoutkamp naar Rotterdam vertrokken, om van daar naar New-York de reis voort te zetten.

— Uit officiële opgaven nopens den staat der posterijen en het vervoer van brieven hier te lande blijkt, dat de bepaling van den afstand, binnen welken een porto van 5 cent per brief verschuldigd is, voor de verschillende postkantoren al zeer verschillend werkt. Een postkantoor, namelijk dat van Koevorden, kan geene brieven, naar plaatsen, welke onder een ander postkantoor behooren, verzenden met port van 5 cent. Ieder brief van daar, buiten het district verzonden, kost daar altijd 10 cent. De ligging aan de grenzen des lands is daarvan de oorzaak. Was het postkantoor b. v. te Beilen, dan zou de verhouding dadelijk veranderen, en de ingezetenen uit het postdistrict zouden de brieven de geheele provincie door, tegen 5 cent kunnen verzenden. 4 postkantoren zijn er, welke ieder met één postkantoor, tegen 5 cent een enkelen brief, in betrekking staan. 14 postkantoren met 3 postdistricten, 11 postk. met 4 postd., 9 postk. met 5 postd., 14 postk. met 6 postd., 4 postk. met 7 postd., 9 postk. met 8 postd., 6 postk. met 9 postd., 7 postk. met 10 postd., 8 postk. met 11 postd., 8 postk. met 12 postd., 5 postk. met 13 postd., 5 postk. met 14 postd., 7 postk. met 15 postd., 3 postk. met 16 postd., 3 postk. met 17 postd., 2 postk. met 18 ostd. In deze laatste zoo gunstige omstandigheden bevinden zich de postdistricten Gouda en Willemstad. Wanneer men op het getal zielen let, dan bespeurt men, dat in het postdistrict Koevorden maar dertigduizend inwoners het voorregt hebben om binnen het district brieven tegen 5 cent te ontvangen en te verzenden, terwijl in het postdistrict Gouda vierhonderdduizend inwoners in dat voorregt deelen

(*Ingezonden.*)

Teregtwijzing.

De zich noemende *vriend van regt voor allen* had beter gedaan, voor en aleer de in de *Groninger Courant* van den 4den Mei 1856, no. 54, gedane vraag, ter plaatsing over te geven, ter regter plaats onderzoek te doen, dan zoude hij hebben kunnen vernemen, dat de beide door hem bedoelde weduwen *gelijkelijk*, doch niet op denzelfden dag met inkwartiering zijn belast geweest; dat die beide weduwen de inkwartiering, waarmede zij belast zijn, hebben uitbesteed bij den kastelein VAN DER MEER, in wiens logement de in te kwartieren persoon voor de eene weduwe op den 19den April en voor de andere op den 1sten Mei 1856 zijn ingekwartierd.

Door dat onderzoek te doen, zoude hij niet de onvoorzigtigheid hebben gehad, om eene zijdelingsche en geheel onverdiende beschuldiging te werpen op den eenen of anderen ambtenaar.

TELEGRAFISCHE BERIGTEN.

LONDEN, 6 Mei.

In het huis der lords hebben gisteren avond lord *Derby*, het tegenwoordig hoofd der oppositie, en lord *Malmesbury* de in het vredes-traktaat voorkomende bepalingen betreffende Kars, den wederopbouw der Kaukasische vestingen en de reorganisatie der Donau-vorstendommen gelaakt. Lord *Derby* beschouwde den thans gesloten vrede slechts als een wapenstilstand, waaruit binnen korter of langer tijd een nieuwe oorlog zoude losbarsten.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 6 Mei.

NEDERLAND Werk. Schuld	à $2\frac{1}{2}$ pCt.		$63\frac{1}{16}$.
Dito Dito	» 3	»	$74\frac{5}{8}$.
Dito Dito	» 4	»	$93\frac{5}{8}$.
OOSTENRIJK Metalliek	» 5	»	$79\frac{7}{8}$.
Dito 1851 en 1852	» $2\frac{1}{2}$	»	$40\frac{1}{4}$.
Dito Nieuwe Litt. B	» 5	»	$84\frac{11}{16}$.
Dito Nation. Metall	» 5	»	$80\frac{5}{8}$.
SPANJE Onbep. St.	» $1\frac{1}{4}$	»	$24\frac{3}{4}$.
Dito Binnenl.	» 3	»	$39\frac{15}{16}$.
PORTUGAL	» 3	»	$45\frac{1}{16}$.
RUSLAND Obl. *Hope* 1798 en 1816	» 5	»	$102\frac{1}{4}$.
Dito 1828 en 1829	» 5	»	—
Dito bij *Hope*	» 4	»	$81\frac{1}{4}$.
Dito bij *Stieglitz*	» 4	»	81.
Nieuwe Leening van 1855 bij *Stieglitz*, 5de serie	» 5	»	$89\frac{1}{16}$.
Dito 6de serie	» 5	»	$89\frac{1}{4}$.
Wisselkoers op Londen	zigt.	*f*	11.90.
Dito	2/m.	-	11.77.

LONDEN, 6 *Mei*. Consols $93\frac{1}{4}$.

PARIJS, 6 *Mei*. Fransche 3 pCt. 75.45.

WEENEN, 6 *Mei*. Metalliek 5 pCt. *f* 85. Nat. Leening *f* $85\frac{3}{4}$. Wissel op Londen *f* 10.03. Zilver $4\frac{1}{4}$.

KERKNIEUWS.

HELLUM, 4 Mei. Heden morgen werd onze nieuwe leeraar, ds. *C. Tjassens Keiser*, in zijn dienstwerk onder ons ingeleid. Bij welwillenden afstand van den consulent, werd het bevestigingswerk verrigt door ds. *Cramer von Baumgarten*, pred. te Scharmer en Harkstede, zwager van den bevestigde, welke voor zijne inleidingspreek als tekst gekozen had 2 Cor. 5: 20. — De inzegening geschiedde door den consulent, ds. *L. Muntinghe*, pred. te Schildwolde.

Des namiddags aanvaardde de bevestigde zijn dienstwerk onder ons met eene leerrede over 1 Cor. 4 : 1.

— Ds. *Ruijs*, te Ommen, heeft voor het beroep van Opheusden bedankt.

— Te Hoorn is tot predikant beroepen ds. *J. J. van den Broek*, pred. te Oegstgeest.

ODOORN, 4 Mei. Berigtten wij den 2den dezer dat de hand der slooping aan ons oud kerkgebouw gelegd was, — heden morgen hebben wij daarin voor 't laatst godsdienstoefening gehouden. Onze leeraar sprak bij die gelegenheid over 't afbreken en weder opbouwen *van ons kerkgebouw als een werk van God*, vindende daartoe aanleiding in Hand. 15: v. 16, 17. — Bijzonderheden onze kerk en gemeente betreffende, werden ons medegedeeld, menige nuttige wenk ons gegeven, over 't geheel een hartelijk en indrukwekkend woord ons toegesproken.

Blijft het meest antieke gedeelte der oude kerk, het kooreinde namelijk, bewaard, — door de zorg van onzen leeraar zijn onderscheidene afteekeningen door eene daartoe bekwame hand van 't geheele gebouw vervaardigd, waarvan weldra platen in steendruk zullen zijn te bekomen; gelijk ook afbeeldingen van de oude kerk te Emmen.

'S GRAVENHAGE, 2 Mei. In de vorige maand zijn alhier in eene der Hervormde kerken een dubbeltal predikanten, welke bij de benoeming van predikant in Ned.-Indië wenschen in aanmerking te komen, onderzocht, wat hunne begaafdheid voor den kansel betreft, ten overstaan van de commissie voor de zaken van de Herv. eeredienst in de Indiën. Binnen korten tijd verwacht men de benoeming van negen personen, welke dan in den loop van dezen zomer naar het oord hunner bestemming moeten vertrekken.

— Bij de Ev.-Luthersche gemeente in de Rijp is beroepen de heer *J. Sander*, dienstdoend proponent te Leerdam.

ZEETIJDINGEN.

Binnengekomen.

AMSTERDAM 1 Mei, *Schaaf* Johanna Jacoba, Koppenh.; *Joosten* Henderika, Elmshorn; *Krook* Eensgezindheid, *Krook* 2 Gebroeders en *Groenewold* Vr. Magrietha, Brem.; — 2 *Nagel* Triton, Cardiff; *de Boer* Johanna Henriëtta, Hamb.; — 3 *van Wijk* Anna en Arnoldina, Sur.; *Coerkamp* Eersteling, Cardiff.

TEXEL 30 April, *Westerberg* Wanja, Bat.; *Evers* Drie Aurelia's, Liverpool; — 1 Mei *v. d. Plas* Nederland en Oranje, Batavia; — 2 *Chevalier* Juno, Foo-chew-Foo, laatst v. Cowes; *Boijsen* Goede Verwachting, *Veenstra* Schoon Verbond en *Otterström* Beatrice, Bat., *Hoek* Johanna Hendrika, *Olivier* Economist, *Croese* Peking, *v. Eijk Menkman* Koning Willem II, *Schou* Margar. Joh. en *Fisscher* Anna Maria Wilh., Banjoew.; *Verhulst* Poenix, Singapore; *Drent* Tjapco Schuringa en *Jager* Jeanne Agathe, Cardiff; — 3 *v. d. Kolk* Dorothea, Banjoew., *Pik* Maria Aurelia, Cardiff.

VLIE 2 Mei, *Smid* Cath. Freder., Frederikstad; *Kooiman* Ondernem., Stadhill; *de Jonge* Roelfina, Brevig.

HELVOET 2 Mei, *Browning* Klaziena, Banjoew.; *Gerritsma* Jonge Gerrit, Kiöge.

BRIELLE 2 Mei, *Bos* Elizab. en *Waterborg* Fennechiena, Colding.

BROUWERSHAVEN 30 April, *Wulp* Stad Schiedam en *Vonk* Neêrlands Koningin, Bat.; *Staal* Vr. Clara, Cardiff; — 1 Mei *Kerkstra* Nijverheid, Banjoewangie.

VLISSINGEN 1 Mei, *Luteijn* Noordster, Banjoew.

HONG KONG 15 Maart, *Kramer* Christina, Ningpo.

SURINAME 21 Maart, *Hilbrands* Anna en *Driest* Jan Visser, Amst.; *Meijer* Tiger, Troon; — 31 *Schaap* Maria Johanna, Amst.

MANILLA 7 Maart, *Oldendorp* Kijkduin, San Francisco.

RANGOON 7 Maart, *Gersen* Lammiena Elisabeth, Rott.

AKYAB 13 Maart, *Schaap* Jacoba en 15 *Ihner* Wilhelmina, Rott., den 17 dito n. Rangoon vertrokken; *Nepperus Tzn.* Mercurius, Middelburg; — 17 *Nink Blok* 's Gravenhage, *Logger* Jan van Hoorn en *Vermeij* Twee Gebroeders, Rott.; *Rotgans* Graaf Dirk III, Rangoon.

NEWYORK 15 April, *van Loon* Johanna Catharina, Genua.

CUSTENGHE 5 April, *Bonjer* Hermine Marie Elisab., Kamiesch, om hooi te laden voor Eupatoria.

IBRAILA 29 Maart, *de Jong* Margaretha, *de Vries* Compact Goede Trouw, *Oomkens* Marinus en Geertruida, *Warssen* Herwijnen, *Teensma* Reintje, *Heikema* Emelie, *de Groot* Jacoba Joanna, *Brockman* Helena, *Zuidema* Eensgezindheid, 30 *Voogt* Johanna en 1 April *Kuiper* Anna Augusta, allen van Konst.

GALATZ 29 Maart, *Dik* Drie Gezusters Giezen, *Velt* Engelina en *Boekhout* de Zaaijer, Konstant.

KONSTANTINOPEL 21 April, *de Weerd* Vice-Adm. Lucas, Londen; *de Vries* Wester Schouwen, Swansea; *Caspers* Fenna, Amst.; *de Jonge* Antje en *Mooi* Elisabeth, Antw.

SMIRNA 23 April, *Hoekstra* Stad Stavoren, Amst.

TRIEST 10 April, *de Boer* Gesina, Newc.

GENUA 26 April, *Goosens* Gerardina Klasina, Antw.

BORDEAUX 30 April, *Mooi* Hillech. Cath., Hamburg.

DEAL 2 Mei, *Mugge* Bieschbosch, v. Callao n. Londen.

FALMOUTH 1 Mei, *Andersen* Drie Vrienden, v. Manilla n. Liv.

Bij WIGHT 28 April, *v. d. Valk Jr.* Mercator, v. Amst. n. Soerab.

DUNDEE 30 April, *Schuur* Zwaantina, Leven.

LEITH 1 Mei, *Kuipers* 5 Gezusters, Harl.

NORTH SHIELDS 1 Mei, *Ouwehand* Susanna en Elisab., Middelb.; *Holm* Straat Sunda en *Bakker* Josina Louisa, Antw.

STOCKTON 1 Mei, *Boiten* Cathar. Elisab., Rott.

HAMBURG 30 April, *Bolmeijer* Onrust, Gron.; — 1 Mei *Folders* Weldaad, Uetersen.

CUXHAVEN 3 Mei, *Ouwehand* Kinderdijk, Cuba.

BREMERHAVEN 29 April, *Panjer* Vr. Wijka, Bristol.

KIEL 2 Mei, *Faber* Hendrika Catharina, Workum.

TRAVEMUNDE 30 April, *Kuipers* Alida Schuringa, *Hazewinkel* Delia en 3 Mei *Sap* Broederliefde, Newc.

WARNEMUNDE 1 Mei, *de Vries* Zwaantina Margar., Rendsburg.

SWINEMUNDE 1 Mei, *Oostema* Hunsingo, Amst.

STOCKHOLM 25 Maart, *Bosker* Christine Jacqueline, Amst.

DALARO 26 April, *Meihuizen* Jantje Nanninga, Middlesbro.

KOPPENHAGE 30 April, *Stuit* Fritz en Betsy, *Schuur* Johanna Ettina en *Roelfsema* Orion, Newc.

BOLDERAA 26 April, *Lukens* Gesina Johanna, *Visker* Johannes Hermanus en *Hangelbroek* Antje Witsenborg, Amst.; *Mets* 4 Gebroed., Harl.; *Hazewinkel* Juffer Grietje, Stolpemunde; *Hesse* Martha, Gron.; *Kramer* Cathar. en *Pot* Cath. Elisab., Delfzijl; — 27 *v. Duin* Jacobus en *Jongebloed* Anna, Amst.; *Abrahams* Joseph, Holland; *Vos* Anna Luitsia, Delfzijl; *Korter* Riga, Antw.; *Edema* Margaretha Gesina, St. Davids; *de Jonge* Egbertus, Koppenhage; *Visser* Onderneming, Amst.; *Cappen* Jonge Willem en *Kok* Newa, Harl.; *Moesker* Susanna, Duinkerken; *Oldenburger* Gustaaf en *Helmers* Stad Steenwijk, Koppenh.; *Sprik* Alida, Halte.

RENDSBURG 28 April, *Harkema* Meiskina, v. Carol.z. n. Colb.; *Heins* Hendr. en *Heins* Bouwina, v. Norden n. Stett.; — 29 *Rasker* Leentje Dost, v. Emd. n. Greifsw.; *de Boer* Jant. Pietron., v. Emd. n. Stett.; *Lever* Onderneming, v. Emd n. Colb.; — 30 *Pronk* Onderneming, v. Brem. n. Calm.; *v. d. Meulen* Nooit Gedacht, v. Emd. n. Stett.; *Stuitje* Cath. Luitg., v. Emd. n. Colb.; *Visser* Anna Sophia, v. Carol.z. n. Koningsb.; *Faber* Hendr. Cath., v. Worcum n. Kiel; *Drent* Anna Cathar., v. Brem. n. Stettin; *Poort* Dirkje, v. Amst. n. Stettin; *Schuur* Zwaantina, v. Hamb. n. Petersb.; *Waterborg* Cathar., v. Assens n. Brem.; *Banting* Margina, v. Middelfahrt n. Engel.; *Hazelhoff* Vrede, v. Stett. n. Gron.; *Mulder* March. Cath., v. Hamb. n. Stockh.

Vertrokken.

AMSTERDAM 30 April, *Meijer* Maria, Archangel; — 1 Mei *Visser* Eliza, Surin.; *Vierow* Theodora Josina, Archangel; *Schulte* Concordia en *Brandts* de Jonge Willem, Petersb.; — 2 *Hollander* Louise Sophie, Newc.; *Pot* Anna Arendina, Petersb.; *Vaalman* Aurora, Bergen.

TEXEL 1 Mei, *v. d. Meijden* Macasser en *v. Campen* Louise Wilhelmina, Batavia; *Hansen* IJstroom, Genua; — 3 *Hofker* Bacchus, Surin.; *Kuiper* Sara Elisabeth, Genua; *Croes* de Jonge Reintje, Lond.

VLIE 2 Mei, *Munneke* Baudina, Schotland; *de Boer* Alida Elizab. en *Ploeg* Vertrouwen, Engeland; *Evers* Fortuna, Koppenhage; *de Groot* Geertruida, Christiansand.

BROUWERSHAVEN 3 Mei, *Agema* Timor, Batavia.

VLISSINGEN 1 Mei, *Mink* Wilhelmina, Triest.

SAMARANG 29 Febr., *de Wilde* Generaal Michiels, Nederl.; — 7 Maart, *Bok* Hoop van Capelle, Soerabaya.

SINGAPORE 1 Maart, *Kruit* Schoonderloo, Akyab.

RANGOON 27 Febr., *Fick* Johanna Jacoba, Falmouth; — 6 Maart *Hoek* Batavier, Rott.

AKYAB 12 Maart, *Bus* Voorwaarts, Rangoon; — 13 *Kramer* Watergeus, de Maas; — 15 *Ouwehand* Luctor et Emergo, Rangoon; — 17 *Bouman* Admir. van Kinsbergen, Falmouth.

SURINAME 28 Maart, *de Lang* Goede Verwachting en 5 April *Steenveld* Willem en Carel, Amst.

NICKERIE 1 April, *Parma* Caspar de Robles, Amst.

IBRAILA 29 Maart, *Mulder* Gesina en *Smedes* Maria Theresia, Syra; 31 *Sissing* Minister van Bosse, *Pot* Grietje Weemhoff en 1 April *Rijf* Harlingen, Triest.

GALATZ 28 Maart, *de Goede* Verwisseling, Syra; — 30 *Smaal* Bertha, Amst.

TRIEST 26 April, *Bakker* Maria, Rotterdam.

St. ANDERO 25 April, *Boon* Roelfina Arentina, Liverpool.

BORDEAUX 30 April, *Klein* Concordia, Petersb.; *Steffens* Johannes, Riga; *Mets* Verwachting, Koningsbergen.

ROYAN 25 April, *Lovius* Trekvogel, Petersburg.

CAEN 28 April, *Plokker* Anna, Antwerpen.

HAMBURG 2 Mei, *Dijkstra* Geertina Harmina, Harl.; — 3 *Brakke* Vr. Antje, Amst., *Ketelaar* Phoebus en *Sprik* Grietiena Hillegiena, Petersb.; *v. d. Weijden* Ardina, Archangel.

SWINEMUNDE 30 April, *Kroon* Hermina en *Gort* Frouwina Steenhuizen, Stolpemunde.

RUGENWALDE 28 April, *Zwieting* Petrus Horreus, Riga.

DANTZIG 1 Mei, *Donga* Helena, Delfzijl; *de Boer* Willem, Harl.; *van Dijk* Eva Hendrika, Bremen.

Zeilklaar.

LONDEN 29 April, *Poorta* Tweeling, Petersb.; — 1 Mei, *Meijer* Zeevaart, Odessa.

NORTH SHIELDS 29 April, *Hoff* Grietje Bos, Delfzijl.

In lading.

LONDEN 30 April, *Remmers* Edouard Marie, Adelaïde.

LIVERPOOL 29 April, *Potjewijd* Alberdina, Petersb., *v. d. Laan* Jacoba Alida, Nerva.

GRONINGEN, 6 Mei.

De dag van gisteren leverde weder een nieuw bewijs van den verbazenden vooruitgang, die in den scheepsbouw in deze provincie is op te merken. Niet minder dan zeven nieuwe schepen arriveerden in de havens dezer stad om verder opgetuigd te worden. Het waren het nieuw gebouwd schooner galjootschip genoemd Catharina Elizabeth, kapit. *O. Mulder*, van Veendam, groot 90 last, gebouwd op de werf van *P. Smit*, te Veendam; het nieuw gebouwd schooner galjootschip genoemd Sjoukina, kapit. *K. de Jonge*, van Hoogezand, groot 70 last, gebouwd op de werf van *G. Bodewes*, te Martenshoek; het nieuw gebouwd schooner galjootschip genoemd Catharina Hofland, kapit. *G. R. Hazewinkel*, van Veendam, groot 128 ton, gebouwd op de werf van *A. de Boer*, te Veendam; het nieuw gebouwd schooner galjootschip genoemd Provincie Drenthe, kapit. *W. Beekman*, van Groningen, groot 90 ton, gebouwd op de werf van *G. Bok*, te Gasselter-Nieuwveen; het nieuw gebouwd schooner galjootschip genoemd de Zeemeeuw, kapit. *H. S. Bontekoe*, van de Wildervank, groot 81 ton, gebouwd op de werf van *A. A. Vegter*, te Stads-Kanaal, en het schoonerschipshol Stuurmans Harmonie, groot 150 ton, gebouwd bij *B. Drenth*, te Muntendam, kapit. *P. Mulder*, van Veendam.

ZOUTKAMP, 5 Mei. Binnengekomen den 3 Mei, *Drewes* Tjakkien, Newc.; *Waterborg* Fokkina, Noorw.

TERMUNTERZIJL, 3 Mei. Binnengekomen den 28 April, *Pasmann* de Vr. Elisab., v. Steenhuizerzijl; *v. d. Molen* Jantina, v. Emden; *Burmann* de Vr. Maria en *Burmann* Gezina, v. Oldenb.; — 29 *Kuiper* de 2 Gebroed., *Scholten* Vr. Mettina en *Koops* de Vr. Grietje, v. Hamb.; *v. d. Veen* de Vr. Cathar., v. Emd.; — 3 Mei *Stamhuis* Maria Edina, v. Noorw.; *Vos* Alida, v. Emden.

Vertrokken den 28 April, *Broekema* Ida Hilleg., n. Noorw.; *Klein* Maria Magdal., n. Hamb.; *Burmann* de Vr. Gezina, n. Leer; — 29 *Middel* Trijntje Doornbos en *Lever* Irene, n. Noorw.; — 30 *Pasmann* Maria, n. Leer; *v. d. Molen* Jantina, n. Emden; — 1 Mei *Pasmann* de Vr. Elisab., n. Leer; — 2 *Scholten* de Vr. Mettina, Hamburg.

Zeilklaar den 4 Mei, *v. Dijk* Elisab., *Burmann* Maria, *Beerthuis* Thedina en *Burmann* Gezina, n. Leer.

DELFZIJL, 3 Mei. Binnengekomen den 1 Mei, *Albers* 2 Gebroed., v. Hamb.; *Mulder* Magretha, v. Emd.; *Venninga* Fenna, v. Noorw.; *Stuitje* Jonge Maria en *Westenborg* 3 Gebroed., v. Brem.; — 2 *Borst* Teelkel. Hendr., *Bontekoe* Jonge Lucas, *Feiken* Catharina, *Kraan* Vriendschap en *Schelts* Catharina, v. Noorw.; *Hoff* Grietje Bos, v. Newc.; — 3 *Kort* Pietron., v. Leer; *Leeuw* Anna Afina en *Schreuder* Sijlina Titia, v. Noorw.

Vertrokken den 1 Mei, *Schjerwé* Triton, n. Noorw.; — 2 *Visser* Vr. Luppina, n. Leer.

Kapitein *J. H. Swart*, voerende het kofschip Sancta Maria, te huis behoorende te Groningen, te Barcelona van Cardiff gearriveerd, heeft op de hoogte van Kaap St. Mary de équipage gered en geborgen van het Engelsche barkschip Regia Scarbord, kapit. *Herbert Stalker*. Dit schip kwam met eene lading ijzer van Cardiff naar Konstantinopel en was in den nacht van den 1sten April op het rif bij St. Mary verloren. De equipage, bestaande uit 11 man, is later door twee visscherschuiten van boord der Sancta Maria gehaald.

AMSTERDAM, 2 Mei. Volgens brief van kapit. *Mulder*, voerende het barkschip Ida, van Tjilatjap herwaarts gedestineerd, had hij zich door ziekte van bijna de geheele equipage verpligt gevonden, tot behoud van schip en lading, de Kokos-Eilanden aan te doen, alwaar bij den 22sten Januarij was gearriveerd en alle adsistentie had ontvangen van den aldaar gevestigden kapit. *Ross*, die hem tevens eenige inlandsche matrozen had afgestaan ter vervanging van 6 man der equipage, die om voortdurende ziekte naar het hospitaal te Batavia waren. Het schip lag in goeden staat den 10den Februarij zeilklaar.

NEW-YORK, 16 April. Het schip Lorley, kapit. *Scholtens*, van hier naar Amsterdam, is lek en met meer andere schade uit zee teruggekomen.

Gepraaid den 28 Jan., op 20° 39′ Z.Br., 80° O.L., *Lamers* Cornelia, v. Cardiff n. Singap.; — 2 Febr., op ...., *Kamminga* Elisab. en Johanna, v. Zierikz, n. Rangoon; — 7 Maart, op 3° 50′ N.Br., 21° 48′ W.L., *Rienitz* Java Courier, v. Amst. n. Bat.; — 14den, op 2° N.Br., 20° W.L., *Carst* Wilhelm. Lucia, v. Newc. n. Soerab.; — 20sten, op 4° 16′ N.Br., 22° 30′ W.L., *Jansen* Factorij, v. Banjoew. n. Amst.; — 23sten, op 18° Z.Br., 35° 40′ L., *Crap Hellingman* Gelderland, v. Amst. n. Bat.; — 14 April, op 47° 43′ N.Br., 16° 38′ W.L., *Krol* Schouwen, v. Banjoew. n. Middelb.; — 24 Febr., op 27° 38′ Z.Br., 31° O.L., *Fischer* Anna Maria Wilhelm., v. Banjoew. n. Amst.; — 19 Maart, op 3° 59′ N.Br., 22° W.L., *Croese* Peking, v. Banjoew. n. Amst.; — 12den, op 1° 4′ N.Br., 22° 12′ W.L., *Dik* Kaap Hoorn, v. Rott. n. Bat.; — 16 April, op 47° N.Br., 10° W.L., *Hovig* Louis, v. Rott. n. Bat.; — 19den, op 44° 40′ N.Br., 14° 40′ W.L., *Hoekstra* Palembang, v. Amst. n. Bat.; — 21sten, op 15° N.Br., 10° W.L., *Doekzen* Louisa Maria, v. Cardiff n. Singap.; — 27sten, op 49° 23′ N.Br., 4° 49′ W.L., *Hensing* Abel Tasman, v. Rott. n. Bat., — en den ......, op 50° N.Br., 4° 10′ W.L., *Hazewinkel* Zeeland, v. Amst. n. Bat.

LIJST DER NEDERLANDSCHE SCHEPEN welke de Sond gepasseerd zijn.

29 April. *Vos*, Catharina, v. Halmstad n. de Oostz., m. ball.
Kammenga, Oldambt, v. Schied. n. Pernau, m. ball.
Roelfsema, Orion, v. Newc. n. Kastrup, m. kolen.
Potjewijd, Alida Petron., v. Liverp. n. Koningsb., m. suiker.
Schuur, Johanna Etina, v. Newc. n. Koppenh., m. kolen.
Visser, Johanna Margar., v. 't Nieuwed. n. Nerva, m. ball.
v. Driesten, Bellamy, v. Schied. n. Helsing., m. ijzer.
Korte, Hendr. en Margar., v. Hull n. Petersb., m. boomwolle.
30 —— *Stuitvoet*, Annech. Herm., v. Grenaae n. Memel, m. rogge.
Sap, Broederl., v. Newc. n. Lubeck, m. kolen.
Duin, Jant. Frouw., v. Newc. n. Petersb., m. boomwolle.
Teensma, Adolph Eduard, v. Sunderl. n. Malmo, m. kolen.
Mulder, Vr. Jantina, v. Charlestown n. Stockh., m. kolen.
de Winter, Margar., v. Hamb. n. Koningsb., m. stukg.
Bontekoe, Jacobine, v. Newc. n. Stockh., m. ijzer.
1 Mei. *Fenenga*, Drie Gebroed., v. Koningsb n. Antw., m. tarwe.
de Jonge, Frouw. Elizab., v. Koningsb. n. Lond., m. talk.
Mooi, Tiessina, v. Koningsb. n. Amst., m. tarwe.

De wind was den 29sten April N., N.O.; den 30sten N.O.; den 1sten Mei N.O., O.N.O.

LAATSTE BERIGTEN.

Binnengekomen.

TEXEL 4 Mei, *de Groot* 2 Zusters, Londen.

VLISSINGEN 2 Mei, *Kroll* Schouwen, Banjoewangie.

ANTWERPEN 3 Mei, *Niehof* Jantina Jetskelina, Koningsb.

Bij DOUVRES 2 Mei, *van Campen* Louisa Wilhelmina, v. Amst. n. Batavia.

GRIMSBIJ 1 Mei, *Mulder* Grietje de Groot, Yarmouth, zou voor Petersburg laden.

BILBAO 21 April, *Bagges* de Maas, Vlaardingen.

LISSABON 21 April, *van Santen* Concordia, Cardiff; *Wegener* Vr. Martha, Middlesbro; *Huizinga* Ceres, Newc.; — 23 *Fuister* Fennegina, Amsterdam.

Vertrokken.

DEAL 3 Mei, *Guyt* Olivier van Noord, Port-Philip

LIVERPOOL 1 Mei, *Engelsman* Gezusters Boll, Petersb.

HAVRE 2 Mei, *v. d. Laan* Cornelia Jacoba, Stettin.

Zeilklaar.

SYRA 21 April, *Schaap* 3 Gebroeders, v. Falmouth n. Queenstown.

SCHEEPSVRACHTEN.

GRONINGEN, 5 Mei. Naar Londen of de Oostkust tot 17 sh. en 10 pCt. p r 10 quarters Haver.

HANDELSBERIGTEN.

Prijs van het Grof Roggenbrood.

GRONINGEN, 5 *Mei* 1856.
4 Nederl. ℔ 42 cent.

GRAANMARKTEN.

GRONINGEN, 6 *Mei*.

TARWE.			GERST.			Zw. Voer	40 ℔	f 3,15
Oude	70 ℔	f	Winter	52 ℔	f 4,75	- -	42 -	- 3,35
N.Oml.1855	68 -	10,65	-	54 -	- 5,15	- -	44 -	- 3,60
- -	70 -	- 11,40	-	56 -	- 5,55	BOONEN.		
- -	72 -	- 12,25	Zomer	54 -	- 4,65	Paardeb. f 5,25,50,75 a		
- Old.	66 -	- 9,50	-	56 -	- 5,05			f 6,25,50
- -	68 -	- 10,25	Knobbe	60 -	- 5,75	Gr. Erwt. f		
- -	70 -	- 11,00	-	62 -	- 6,15	Graauwe dito f		
- -	- -		HAVER.			ZADEN, ENZ.		
ROGGE.			Dikke	36 ℔	f 3,00	Old. Koolz. f		
Inl.	62 ℔	f 7,25	-	38 -	- 3,20	Oml. dito f		
-	64 -	- 7,85	-	40 -	- 3,40	N. Aveelz. f		
-	66 -	- 8,35	-	42 -	- 3,60	Zomerzaad f		
-	68 -	- 8,85	-	44 -	- 3,75	G. Mosterdz. f		
BOEKWEIT.			-	46 -	- 3,90	Lijnzaad f		
Gr. Zd.	64 ℔	f 7,45	-	48 -	- 4,05	Dederzaad f		
- -	66 -	- 7,85	-	50 -	- 4,25	Gr. Gort f 8,25,50,75		
- -	68 -	- 8,15	W. Voer	36 -	- 2,85	Parel dito de 100 ℔ f 11,25		
Zw. -	64 -	- 7,25	- -	38 -	- 3,05			tot f 16
- -	66 -	- 7,65	- -	40 -	- 3,25	Raapolie per vat f $45\frac{1}{2}$		
Veen	64 -	- 7,15	Zw. -	36 -	- 2,75			
-	66 -	- 7,55	- -	38 -	- 2,95			

Beste soorten Tarwe wel zoo aangenaam, bijsoorten met geringen kooplust. — Rogge weinig aan, en 30 c. hooger verkocht. — Boekweit 10 c. en Gerst 20 c. hooger. — Zware Dikke Haver als genoteerd moeijelijk te plaatsen, ligtere soorten iets hooger wel afgaande, Voer-Haver en Zwarte in een doen. — Beste harde Boonen wel zoo aangenaam. — Gort prijshoudend. — Zaden zonder handel.

AMSTERDAM, 3 *Mei*. Bij gerijf besteedde men voor Riga Poolsche Rein-Hennep f 67 a f 68; dito uitschot f 65; Riga Pools. Rein f 64 a f 65; Petersb. Rein f 64; dito Halfrein f 56 a f 58.

SCHIEDAM, 4 *Mei*. Moutwijn f 19,50; Jenever f 25.

ROTTERDAM, 5 *Mei*. Bij kleinen aanvoer was Tarwe f 9, Rogge en Winter-Gerst f 6, Zomer-Gerst f 12, Haver en Paardeboonen f 3, Bruine Boonen f 9 hooger.

AMSTERDAM, 5 *Mei*. Poolsche Tarwe in een doen, roode aan cons. iets hooger: 127 ℔ o. b. Pools. f 575; 127 ℔ o. witb. dito f 580; 129 ℔ dito f 595; 128 ℔ o. en n. b. dito f 550, f 555; 130 ℔ Memel f 416; 131 ℔ n. Geld. f 415; 155 ℔ dito f 415; 158, 160 ℔ Bovenl. Ris f 425, f 435; 129 ℔ Nassaudietsche f 415, f 420. — Rogge met goeden handel tot wat hooger prijzen: 120 ℔ o. Pruis. f 305; 123 ℔ Stockh. f 285 bij partij; 125 ℔ Rost. f 291; 123 ℔ Amerik. f 290; 123 ℔ dito f 285 bij partij; 119 ℔ Arch. f 285; 121 ℔ Pommer f 275 bij partij; 119 ℔ n. Munst. f 268; 117, 119 ℔ n. Inl. f 262, f 268. — Boekweit prijshoudend: 118, 119, 120, 121, 122 ℔ Holst. f 250, f 253, f 259, f 262, f 265.

Koolzaad op levering 2 p. vl. hooger; Deensch $71\frac{1}{2}$ p. vl.; op 9 vat in Sept., Oct. en Nov. 72 p. vl. — Lijnzaad zonder handel. — Raapolie dadelijk en op levering williger: op 6/w. f 48,75; vlieg. f 47,50; per volgbriefje f 43.50 a f 43,75; Sept. f 40 a f 40,50; Oct., Nov. en Dec. f 39,75 a f 40,25. — Lijnolie vast: op 6/w. f 33,50; vlieg. f 32 a f 32,50. — Raapkoeken f 92 a f 98. — Lijnkoeken f $9\frac{1}{2}$ a f $12\frac{1}{2}$.

LONDEN, 2 *Mei*. De aanvoer van graan is gedurende deze week niet ruim geweest. Er waren heden weinig bezoekers ter markt. Inl. Tarwe werd tot de hoogste prijzen van l.l. Maandag genomen; ook vreemde werd tot nagenoeg vorige prijzen bij kleinigheden afgezet. Alle overige granen bedongen de koersen van l.l. Maandag.

Van den 5den. Bij een' grooten aanvoer van Granen was Tarwe en Haver $1\frac{1}{2}$ sh. lager.

BOTERMARKTEN.

GRONINGEN, 2 *Mei*. De prijs der Boter was heden als volgt: 1ste soort f 20,50; 2de soort f 19,50.

LEEUWARDEN, 2 *Mei*. De prijs der Boter was heden f 44,50.

AMSTERDAM, 5 *Mei*. De prijs der Boter was heden als volgt: Vriesche f 48 a f 50; Kuinder f 46 a f 48; Kamper f 50 a f 52; Deventer f 40 a f 44; Zwolsche f 46 a f 48.

LONDEN, 2 *Mei*. De aanvoer van Boter bestond deze week in: van Harlingen 7240 v., Havre 1174, Ostende 67, Antwerpen 492, Rotterdam 5806, Hamburg 1565, Newhaven 114, Boulogne 12, Dordrecht 22. Boter gevraagd, maar merkelijk lager in prijs. Men noteert: beste Vriesche 110 a 112 sh., Holl. 92 a 94 sh., Kamper en Zwolsche 105 a 108 sh., Bosscher 92 a 96 sh.

Van den 5den. Friesche Boter 112 sh.

VEEMARKTEN.

GRONINGEN, 6 *Mei*. Op de veemarkt, heden alhier voor de eerste maal gehouden, was weinig rundvee; schapen en lammeren met goeden aanvoer, schapen met lammeren van f 14 tot f 16 met vrij goeden verkoop; van varkens was een goede aanvoer, doch werden weinig verkocht, prijzen gelijk Dingsdag l.l.; de biggen werden tot iets hoogere koersen afgezet.

MIDDELSTUM, 3 *Mei*. Op de veemarkt bevond zich door het ruwe weder weinig vee, slechts 114 stuks, hetwelk inmiddels genoegzaam alles verkocht is, de vare koeijen voor 14 à 15 cent het halve Ned. pd., en de jonge ossen van f 60 tot f 75; de aanvoer van melkvee was genoegzaam van geen belang.

HAREN, 5 *Mei*. De heden alhier gehouden veemarkt was, het ongunstige weder in aanmerking genomen, ruim voorzien; de kalfen melkkoeijen werden goed gezocht, prijzen van f 100 tot f 133; vroegmelkten van f 90 tot f 120; de handel in vaalmelkte koeijen was gering en er bleef veel onverkocht.

LEEUWARDEN, 2 *Mei*. De markt was heden goed voorzien, met vluggen handel, vooral in melk- en kalfbeesten; vette werden weinig aangeboden, zoodat de prijzen zich goed staande konden houden. Er waren 400 à 500 melke- en kalve- en ca. 100 vette beesten ter markt. Vette kalveren, aanvoer 60, handel flaauw; vette varkens, ten getale van 50, werden tegen hooge prijzen afgezet, en ook voor vette schapen, waarvan weinig ter markt waren, bestond veel vraag.

LONDEN, 2 *Mei*. De veemarkt was heden schaars voorzien; de kwal. was uitmuntend en toch was de handel tot de prijsverlaging van l.l. Maandag verre van levendig; puike Schotsche ossen golden 4 sh. 6 p. a 4 sh. 8 p. per 8 pond.

Van den 5den. De aanvoer van vee bestond uit: 4185 runderen, 91 kalveren en 23,170 schapen. De markt was onveranderd.

EFFECTEN-BEURS.

AMSTERDAM, 5 *Mei*.

NEDERL., Werk. Schuld $2\frac{1}{2}$ pCt. $62\frac{3}{4}$, $63\frac{1}{16}$, $62\frac{3}{4}$; Dito Dito 3 pCt. $74\frac{5}{8}$, $74\frac{7}{8}$, $74\frac{5}{8}$; Dito Dito 4 pCt. $93\frac{1}{4}$, $93\frac{1}{4}$, $93\frac{3}{8}$; O. I. Leening 4 pCt. $92\frac{3}{4}$, 93; Amortis.-Syndicaat $3\frac{1}{2}$ pCt. $89\frac{3}{8}$; Handelmaatschappij $4\frac{1}{2}$ pCt. $129\frac{1}{4}$. — BELGIE, bij *Rothschild* $2\frac{1}{2}$ pCt. $51\frac{1}{4}$. — FRANKRIJK, Oblig. 3 pCt. $68\frac{1}{4}$, $68\frac{7}{8}$. — SPANJE, Onb. Stukken $1\frac{1}{4}$ pCt. $24\frac{3}{4}$, $24\frac{13}{16}$, $24\frac{3}{4}$; Dito 3 pCt. $44\frac{1}{4}$, $44\frac{1}{2}$; Dito Binnenl. a 6/m. 3 pCt. $39\frac{13}{16}$, $39\frac{15}{16}$, $39\frac{7}{8}$; Coupons-Bewijzen $5\frac{9}{16}$; Amortisable Schuld $7\frac{3}{8}$. — PORTUGAL, te Londen 3 pCt. $44\frac{15}{16}$, $45\frac{1}{16}$, $44\frac{15}{16}$. — RUSLAND, Oblig. *Hope en Co.* 1798 en 1816 5 pCt. 102, $102\frac{1}{4}$, $102\frac{1}{4}$; Dito dito 1828 en 1829 5 pCt. 101; Cert. $4\frac{1}{2}$ pCt. $92\frac{1}{2}$, $92\frac{5}{8}$; Dito bij *Hope* 4 pCt. $81\frac{3}{16}$, $81\frac{1}{4}$; Dito bij *Stieglitz en Co.* 4 pCt. $80\frac{7}{8}$; Dito v. Inschr. in Assign. 6 pCt. $62\frac{3}{8}$. — POLEN, Aand. met Loting fl. 500 f $155\frac{1}{2}$, f $155\frac{3}{4}$.

OOSTENRIJK, Metall. 5 pCt. $79\frac{3}{4}$, 80, $79\frac{3}{4}$; Dito Nationale 5 pCt. $80\frac{7}{16}$, $80\frac{11}{16}$, $80\frac{7}{16}$; Dito Nieuwe 1847 $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{5}{8}$, $40\frac{13}{16}$, $40\frac{5}{8}$; Dito 1851 en 1852 $2\frac{1}{2}$ pCt. $40\frac{5}{8}$, $40\frac{13}{16}$, $40\frac{5}{8}$; Dito Nieuwe en Dito 1854 5 pCt. $84\frac{7}{16}$, $84\frac{3}{4}$, $84\frac{7}{16}$; Oostenr. Credit-Anstalt f 255; Oostenr. Bank-Act. f 1313; N. Weener Loten v. 250 fl. 1854 f 320; Pruiss. Dito f 198, f 199; Braz. 5 pCt. $97\frac{5}{8}$; Dito $4\frac{1}{2}$ pCt. $91\frac{1}{8}$; Mexik. 21, $\frac{1}{16}$; Dito Onb. $20\frac{15}{16}$, 21; Gren. $17\frac{3}{16}$, $\frac{5}{16}$; Dito Onbep. $17\frac{3}{16}$, $\frac{1}{4}$; Dito Uitg. $7\frac{1}{8}$, $\frac{1}{16}$; Nieuwe Ecuador $14\frac{13}{16}$, $15\frac{1}{4}$; Landw. $5\frac{1}{8}$; Venez. $28\frac{1}{2}$; Dito Onbep. $28\frac{1}{4}$; 5 pCt. Rusland 5de Serie 89, $\frac{1}{16}$; Dito 6de Serie $89\frac{7}{16}$, $\frac{1}{2}$; $2\frac{1}{2}$ pCt. Metall. van Oct. $39\frac{3}{4}$; 5 pCt. Thes. Amst. $102\frac{1}{4}$.

Holl. fondsen waren heden, bij geanimeerde affaire in Integralen, 4 pCts. en 3 pCts., tot verminderde koersen verkrijgbaar. — Van vreemde effecten was naar Oude Russ. 5 pCts., tot verbeterde prijzen, eenige meerdere vraag. Alle overige soorten prijshoudend. — Oostenr. waren, bij vrij levendigen omzet, meer aangeboden. — Spaansche en Portug. iets vaster.

Koers van het Geld: Beleen. 4; Prolong. 5; Disc. 4 pCt.

Laatste prijzen te 5 uur: Integralen $62\frac{3}{4}$; Spaansche $1\frac{1}{4}$ pCt. $24\frac{3}{4}$; Binnenl. 3 pCt. $39\frac{7}{8}$; Metall. 5 pCt. $79\frac{3}{4}$ a $\frac{13}{16}$.

ADVERTENTIEN.

*** De **TYPHUS-COMMISSIE**, het van het hoogst belang achtende, dat zij, die aan deze ziekte lijden, en voor welke het vervoer naar het Hospitaal niet noodzakelijk geoordeeld wordt, eene goede OPPASSING en VERZORGING in hunne Woning hebben, noodigt bij deze allen, zoo **MANNEN** als **VROUWEN**, **die Typhus gehad hebben** en overigens geschiktheid en opgewektheid tot het **verplegen van zieken** bezitten, uit, om zich daartoe des voormiddags in deze week aan te melden ten Huize van den ondergeteekende.

GRONINGEN, 6 Mei 1856.

De Commissie voornoemd,
en uit haren naam:
W. GERHARDS.

In de **KIEZERSVERGADERING voor Vaderland en Koning**, gehouden den 5den Mei 1856, te *Winschoten*, zijn tot **KANDIDATEN** gekozen voor de **Provinciale Staten**: de aftredende leden **J. H. ROMELING**, Mr. **J. D. LEWE QUINTUS**, **C. J. ONNES**, en in plaats van **H. L. BOUMAN**, Mr. **R. DE SITTER**.

H. BUSSCHER,
Secretaris.

Het **BESTUUR** van het **XIde NEDERLANDSCH LANDHUISHOUDKUNDIG CONGRES** maakt bekend, dat hetzelve zal gehouden worden te **MAASTRICHT** op den **24sten**, **25sten**, **26sten**, **27sten** en **28sten Junij** des loopenden jaars, volgens daarvan binnen eenige dagen in het licht te geven PROGRAMMA; en noodigt allen, die in de Landhuishoudkunde belang stellen, tot bijwoning van hetzelve uit.

Het Bestuur voornoemd:
VAN GEUSAU, *Voorz.*
Dr. VERVER, *Secr.*

HARDDRAVERIJ.

Met de noodige toestemming, gedenken de Kasteleins te *Fokshol*, op den TWEEDEN **PINKSTERDAG** te laten **Verharddraven**, tot PRIJS: **Een fraai CHAISGEREIDE**; PREMIE: **Een fraai HOOFDSTEL**; waarop alle Paarden, mits ten genoegen der Keurmeesters, zullen worden toegelaten.

Zullende de KEURING te *drie* en de RIJDING te *vier* uur beginnen.

De Keuring geschiedt ten Huize van den ondergeteekende.

FOKSHOL, 7 Mei 1856.

J. H. REINDERS.

HUWELIJKS-, GEBOORTE- EN STERFBERIGTEN.

*** Ondertrouwd:

H. E. VAN DUIJL
met
C. G. VAN SWINDEREN.

HATTEM, 3 Mei 1856.
Eenige kennisgeving.

*** Getrouwd:

Dr. J. L. MULLER,
van *Kloosterburen*,
met
C. T. ALMA.

UITHUIZEN, 30 April 1856.

*** Getrouwd:

J. MEEK
met
T. BAKERING,
van *Midwolda*.

TOLBERT, 3 Mei 1856.

Heden beviel voorspoedig van eenen ZOON F. DETHMERS, geliefde Echtgenoot van

W. SIJPKENS.

OOSTWOLD, 2 Mei 1856.

*** Heden overleed onze hartelijk geliefde Moeder, Mejufvrouw TRIJNTJE BINKSMA, Wed. den Weleerw. Zeer Gel. Heer C. A. KUIPERS; diep betreurd door hare Kinderen en Behuwdkinderen.

GRONINGEN, 30 April 1856.

H. KUIPERS.
Uit aller naam.

*** Heden overleed, tot onze bittere droefheid, ons innig geliefd Dochtertje, ELISABETH LAMBERTA, in den jeugdigen leeftijd van 4½ jaar.

GRONINGEN, 1 Mei 1856.

A. W. DE VISSER.
A. DE VISSER—SINGER.

Algemeene kennisgeving.

*** Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, mijn dierbare Echtgenoot, de Heer JAN VAN CALCAR, in den ouderdom van 36 jaren, mij nalatende twee Kinderen, te jong om hun verlies te beseffen.

HOOGEZAND, 1 Mei 1856.

G. DE VRIES,
Wedw. J. VAN CALCAR.

*** Heden nam onze Hemelsche Vader het KIND, ons op den 12den April l.l. geschonken, wederom tot zich.

HOOGEZAND, 2 Mei 1856.

J. D. HOEN.
J. MULLER.

*** GRONINGEN, 3 Mei 1856. Heden overleed, na eene langdurige ongesteldheid, onze waarde Tante A. C. MIEDENDORP, Weduwe van J. DE JONGE, in den ouderdom van 81 jaren.

M. W. STUIVINGA,
J. DOORNBOS, S.z.,
Execut.-Testament.

*** Heden overleed, in den ouderdom van 36 jaren, mijne geliefde Echtgenoot JANTJE FERENGA, mij nalatende 5 Kinderen, na eene echtverbintenis van bijna 10 jaren.

HAREN, 4 Mei 1856.

J. MULDER.

*** Bij **S. E. VAN NOOTEN**, te *Schoonhoven*, komt op heden van de pers:

EENE BEDE
om Christelijke en Israëlitische VOLKSSCHOLEN,
ALS EENE VOLSTREKTE BEHOEFTE VOOR ONS VADERLAND.

ADRES AAN DE TWEEDE KAMER DER STATEN GENERAAL
DOOR
C. E. van KOETSVELD.
36 bladz. Prijs 30 Cents.

OPROEPING.

Die vermeenen naar de Wet Erfgenamen te zijn van wijlen **ELTJE HINDRIKS BERENDS**, in levem Weduwe wijlen JAN HINDRIKS WOLTHOORN, woonachtig geweest te *Finsterwold* en den 23sten April 1856 aldaar kinderloos overleden, worden verzocht zich ten STERFHUIZE te *Finsterwold* te vervoegen, op ZATURDAG den 24sten Mei 1856, des voormiddags te negen uur, ten einde des verkiezende bij de Ontsegeling en Inventarisatie van hare Nalatenschap tegenwoordig te zijn; — terwijl al degenen, die, uit welken hoofde ook, van gemelde Overledene iets te VORDEREN hebben of VERSCHULDIGD zijn, worden uitgenoodigd, daarvan vóór dien tijd Opgave of Betaling te doen aan de ondergeteekenden te *Finsterwold*.

J. K. MULLER,
J. H. ROEMELING,
Executeuren-Testamentair.

AANBESTEDING
VAN EEN
HUIS MET SCHUUR,

waarvan een Bestek te *ten Boer* bij K. NIEHOFF in het Gemeentehuis, en een Bestek en Teekeningen bij den Logementhouder UITHOF, aan de Groote Markt te *Groningen*, van af den 6den tot en met den 15den Mei e.k. ter inzage zullen liggen.

De INSCHRIJVINGS-BILJETTEN, ingerigt overeenkomstig de Voorwaarden van het Bestek, zullen moeten worden ingeleverd **Zaturdag den 17den Mei e.k.**, ten Huize van den Heer J. MARIS, Architect, Noordzijde Der-A-Kerkhof, wijk G no. 10, te *Groningen*, bij wien dagelijks van af 12 tot 2 uur de noodige informatiën zijn te bekomen.

*** Op ZATURDAG den zeventienden dezer, des namiddags te drie uur, ten Huize van den Kastelein P. J. KREMER, te *Zeerijp*, gedenken de SCHEPPERIJEN *WESTER-EMDEN* en *'t ZANDT*, in drie Perceelen of in Massa, op *nadere approbatie*, aan te besteden:

Het GRAVEN van de Enumer-, Zeerijper- en Garsthuister-Meren, overeenkomstig het Bestek, 't welk ten Huize van Aanbesteding voornoemd ter lezing ligt; zullende DINGSDAG den 13den bevorens van voorschreven werk **aanwijs** worden gegeven door den Architect R. VAN BUUREN, te beginnen te een uur, bij den Kastelein E. STAR, te *Oosterwijtwerd*.

'T ZANDT, 2 Mei 1856.

De Scheppers van de Schepperijen voornoemd:
L. J. ARKEMA.
R. E. CLEVERINGA.
De Secretaris:
R. P. CLEVERINGA, J.z.

Stoomvaart
VAN
HARLINGEN OP HULL.

Het Nederlandsche **IJZEREN RADERSTOOMSCHIP** 1ste kl. ***„GRAAF VAN RECHTEREN"***, Kapt. D. VOET, vertrekt geregeld IEDEREN ZATURDAG van **HARLINGEN** naar **HULL**. — Adres voor PASSAGIERS, VEE en GOEDEREN bij den Agent en Expediteur te *Harlingen*,

J. VELLINGA,
Cargadoor.

Stoomvaart
VAN
HARLINGEN OP LONDEN.

Het Nederlandsch **IJZEREN STOOMSCHIP *WEST-FRIESLAND***, Kapt. G. E. SWART, vertrekt geregeld ELKEN WOENSDAG van ***Harlingen*** naar ***Londen***.

De Boot zal daarvoor 's DINGSDAGS in *HARLINGEN* komen, om GOEDEREN en VEE in te nemen. — Adres voor PASSAGIERS, GOEDEREN en VEE bij den Agent en Expediteur

J. VELLINGA,
Cargadoor.

PUBLIEKE VERKOOPING VAN
MAHONIEHOUT EN BEHANGPAPIER.

VRIJDAG den 9den Mei 1856, des namiddags te 2½ uur, zal, in het **Verkoophuis in de Oosterstraat**, publiek worden verkocht:

Eene partij MAHONIEHOUTEN **FOURNIEREN** en **TAFELBLADEN**; voorts eene partij **BEHANGPAPIER** en **RANDEN** in diverse Patronen. Een en ander te bezien Donderdag namiddag van 2—6 uur.

HEKKEMA & BARLINCKHOFF.

*** Mr. **H. VAN MARLE**, Notaris te *Middelstum*, gedenkt, ten verzoeke van de Erven AALTJE VAN DEN BOOGAARD, op schade en bate van de Wedw. en Erven TJEERT JANS KNOL, op DONDERDAG den 8sten Mei 1856, des voormiddags te 10 uur, ten Huize van den Kastelein CH. K. HUIZINGA, te *Warfum*, publiek te verkoopen:

Eene **BEHUIZING**, no. 273, met den VOLLEN EIGENDOM van derzelver HEEMSTEDE en TUINTJE, staande en gelegen te *Warfum*, aan den Ouden Dijk.

Mr. H. VAN MARLE.

*** Men zal op DONDERDAG den 5den Junij 1856, 's middags te 12 uur, in het Logement *de Eenhoorn*, te *Maarssen*, ten overstaan van den Notaris **I. J. VAN DEN HELM**, gevestigd aan de Blaauw Kapel, gemeente *Maartensdijk*, verkoopen:

No. 1. De in volle werking zijnde gerenommeerde **RIJTUIGFABRIJK *NIEUW HOOP***, tevens ingerigt tot vervaardiging van SPOORWAGENS, alsmede tot KOPER- en IJZERGIETERIJ, bijzonder gunstig gelegen te *Maarssen* (bij *Utrecht*), aan de Rivier *de Vecht*, zeer nabij het station van den Rijnspoorweg, bevattende een solide **Heerenhuis**, met afzonderlijk staand KANTOOR en BOVENWONING, zeer ruim en aanzienlijk **Fabrijkgebouw**, met daarin zijnde STOOMMACHINE, SMEDERIJEN, RIJTUIGMAKERS-, ZADELMAKERS-, DRAAIJERS- en SCHILDERSWERKPLAATSEN, MAGAZIJNEN en verdere GETIMMERTEN, te zamen groot 26 Roeden, 90 Ellen; alsmede al de daartoe behoorende VASTE en LOSSE GEREEDSCHAPPEN, voorhanden zijnde RIJTUIGEN en MATERIALEN.

Alles te aanvaarden den 15den Junij 1856.

No. 2. Een **HEERENHUIS** met ERF en TUIN, gelegen te *Maarssen*, aan de rivier *de Vecht*, bevattende 5 KAMERS, 2 ALCOVEN, DOMESTIEKENKAMER, KEUKEN, KELDER, ZOLDER, enz.

No. 3. Een **HEERENHUIS** met ERF en TUIN, staande naast het Perceel nommer twee, bevattende 5 KAMERS, DOMESTIEKENKAMER, KEUKEN, KELDER, ZOLDER, enz.

No. 2 is verhuurd tot den 1sten Mei 1858 à *f* 225 per jaar en 2 jaar in optie en No. 3 tot den 1sten Mei 1857 à *f* 190 per jaar en 1 jaar in optie.

Een en ander kan in iedere week bezigtigd worden, te weten:

No. 1 Dingsdag, Woensdag en Vrijdag van 9 tot 12 uur en No. 2 en 3 Dingsdag en Vrijdag van 11 tot 3 uur.

Op vertoon van een Toegangbiljet, af te geven door voorn. Notaris of den Heer F. H. VAN DEN HELM, te *Maarssen*, ten Kantore van welken laatstgenoemde de Veilconditiën, benevens de Inventaris der Fabrijkgereedschappen, Rijtuigen en Materialen 14 dagen te voren ter visie zullen liggen. *Brieven franko.*

NB. De aanwezige nieuwe en gebruikte **RIJTUIGEN** zijn inmiddels tegen fabrijks- en inkoopsprijzen **uit de hand te koop.**

ER WORDT GEVRAAGD,

voor een' HEER die zich in eenen eenigzins zieketijken toestand bevindt: eene **KAMER**, liefst eene **BENEDEN-VOORKAMER**, met OPPASSING en BEDIENING, in de Stad *Groningen*, bij menschen van de Protestantsche Godsdienst. Reflecterenden gelieven zich hierop ten spoedigste aan te melden, onder letter **B**, aan het KANTOOR DEZER COURANT.

UIT DE HAND TE KOOP:

Het **RUSSISCH SCHOONERSCHIP „WELLAMO,"** groot 119 Tonnen, 5 jaren oud, uitmuntend geschikt met **hout** van **Noorwegen** te varen; thans liggende in de Noorderhaven alhier. Nadere informatiën te bekomen bij de Cargadoors

WIJNNE & BARENDS.

KANTOOR: **Poelestraat.**

Wegens ziekelijke omstandigheden,

UIT DE HAND TE KOOP:

Eene goed beklante **STALHOUDERIJ**, met PAARDEN en zoowel ZOMER- als WINTERRIJTUIGEN, VIGILANTES, LIJKKOETSEN, ENZ.; een goed WOONHUIS met STAL voor 16 PAARDEN, ruime BERGPLAATSEN enz. Alles in het voornaamste gedeelte dezer Stad. Te bevragen ten Kantore van Mr. W. LAMAN TRIP, Notaris, in de Heerestraat te *Groningen*.

WIJNHANDEL.

De Wijnkooper **B. F. J. BLOEMERS**, te *Groningen*, is **verhuisd** naar de **TURFTORENSTRAAT**, van waar hij zijne geëerde Begunstigers steeds van **WIJNEN** kan voorzien, zoo mede uit den KELDER onder zijne verlatene Woning aan de Vischmarkt, bij hem in gebruik gebleven.

NB. Onder meer soorten, levert hij met succes zeer goeden daagschen **ROODEN WIJN**, buiten den Impost à *f* **14.00** per Anker en à *f* **75.00** per Oxhoofd op Fust, *à Comtant*; waarvan Proeven worden afgegeven.

GRONINGEN, 2 Mei 1856.

Thee-Depôt.

Ten einde de **echtheid** en **zuiverheid** onzer **THEEËN** te verzekeren, hebben wij **uitsluitend** het **Depôt** hier ter stede gevestigd bij

H. & T. SIJPKENS,

volgens HunEd. annonce in de *Groninger* en *Provinciale Courant* van den 24sten en 25sten April l.l., die voortdurend van **frissche aanvoeren** en **de fijnste Theeën** tot de laagste Prijzen voorzien zullen zijn, terwijl de Pakjes tot zekerheid bezegeld zijn met den naam hunner Firma; bevelende wij HunEd. in vriendelijke attentie aan.

AMSTERDAM, 3 Mei 1856.

OTTO ROELOFS EN ZONEN,
Grossiers.

VERHUISD

van de *Visscherstraat* naar de **KERKSTRAAT**, naast den Logementhouder PLAAT:

L. BIEVRIE,
Schoen- en Laarzenmaker.

J. MARIS,

ARCHITECT, is **VERHUISD** naar achter **DER-A-KERKHOF**, wijk G, no. 10.

J. H. GLABBATZ

is **VERHUISD** naar de **FOLKINGESTRAAT**, lett. G no. 295.

S. POSTMA,

Schoen- en Laarzenmaker, maakt aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten bekend, dat hij is ***VERHUISD*** van de APOORT naar de **NIEUWE EBBINGESTRAAT**, naast den Kruideniers- en Tabakswinkel van J. SWAAGMAN J.z.; zich minzaam aanbevelende en eene civiele behandeling belovende.

VERHUISD

naar de **NIEUWE EBBINGESTRAAT**, ondergeteekende; beveelt zich bij voortduring in het vertrouwen en in de gunst van zijne geachte Stad- en Landgenooten.

G. P. STÜTTERHEIM, JR.,
Apotheker en Droogist.

Manufacturen.

De ondergeteekende zijnen **WINKEL** in WITTE GOEDEREN, WOLLEN- en KATOENEN MANUFACTUREN **GEOPEND** hebbende, heeft de eer zulks aan zijne geëerde Stad- en Landgenooten te berigten. Door eene solide en billijke bediening hoopt hij zich veler gunst waardig te maken.

J. P. ALOFS,
Oude Ebbingestraat, nabij den Boog.

Tevens bestaat er **gelegenheid** tot het **plaatsen** van een **LEERLING**.

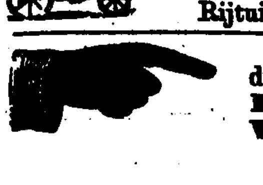
De ondergeteekende geeft door deze aan zijne geachte Stadgenooten kennis, dat hij is **verhuisd** van de **Oude Boteringestraat** naar de **HOFSTRAAT, letter B, no. 67**; bevelende zich bij deze verder minzaam aan

J. VAN KREGTEN, *Leedaanzegger.*

De ondergeteekende berigt, dat hij door AANKOOP **eigenaar** geworden is van het **LOGEMENT *HET GRAAUWE PAARD***, te *Veenwouden*, en van *Twijzel* daarheen is **verhuisd**; houdende zich voortdurend aanbevolen.

S. W. DE VRIES,
Koopman in Granen en Aardappels.

Logement HET BONTE HUIS.

De ondergeteekende, heden zijne Behuizing, het **LOGEMENT *HET BONTE HUIS*** aanvaard hebbende en daarin de Affaire van **LOGEMENTHOUDER** willende uitoefenen, neemt de vrijheid, zich door deze als zoodanig bij zijne geëerde Plaats- en Gewestgenooten, alsmede bij het Reisend Publiek minzaam aan te bevelen, wier gunst hij zich door eene alleszins honnette bediening zal trachten waardig te maken.

SAPPEMEER, 1 Mei 1856.

F. N. GROENEVELD.

TE KOOP:

een **elegante TILBURRIJ**, zoo goed als nieuw, bij

J. H. SCHREUDER,
Rijtuigfabrikant, in de Schuitemakerstraat.

De ondergeteekende verlangt ten spoedigste een' **BLAAUWVERWERSKNECHT**, die tevens ook het **WOLKAMMEN** verstaat.

J. B. BENNEMA,
Blaauwverwer te Winschoten.

Bij den ondergeteekende kan geplaatst worden een **KUIPERSKNECHT**.

A. P. DAMHOFF,
te *Stitswerd*.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.

BIJBLAD No. 8.

Behoort bij de Groninger Courant van 7 Mei 1856, no. 55.

VERSLAG
VAN DE HANDELINGEN VAN DEN GEMEENTERAAD VAN GRONINGEN.

Gemeenteraad van Groningen.

Avondzitting van Zaturdag den 3den Mei.

Aanwezig de heeren SLOT, TRIP, OUDEMAN, MULLER, VAN ITTERSUM, ROELFSEMA, DOORNBOSCH, VAN HOUTEN, ONNES, DE SITTER, CREMERS, MESDAG, EDELINCK, MEIJER, GEERTSEMA, DOMMERING, VAN HEIJNINGEN BOSCH, DE LA FAILLE, QUINTUS en VAN IMHOFF.

Aan de orde worden gesteld:

1) Benoeming van 2 leden en 2 plaatsvervangers voor het stembureau van de verkiezing van leden voor de Provinciale Staten. — Hiertoe worden verkozen, als leden: de heeren UPMEIJER en EDELINCK, als plaatsvervangers: de heeren TRIP en GEERTSEMA.

2) *Missive van Ged. Staten, d.d. 24sten April, houdende bezwaren tegen de verordening omtrent het havengeld op balken en houtvlotten.* De commissie in wier handen deze missive gesteld is geweest, stelt voor te voldoen aan de bezwaren van Ged. Staten en legt daarbij een gewijzigd tarief en verordening over. — Ter visie.

3) *Adres van den kerkeraad, kerkmeesters en notabelen van 't Zandt.* — Burg. en weth. adviseren aan hen de behandeling en uitvoering van deze zaak op te dragen en over te laten.

De heeren ONNES en DE SITTER wenschten wel de motieven van burg. en weth. voor dit voorstel te kennen. Nadat de voorzitter den moeijelijken aard van deze zaak heeft doen uitkomen, stelt de heer QUINTUS voor de behandeling nu te staken en later in eene besloten vergadering te hervatten, waartoe wordt besloten.

4) *Bestek wegens het schoonmaken van de kazernegebouwen.* De heer GEERTSEMA vraagt eenige inlichting omtrent den oorsprong der verpligting tot het schoonhouden van kazernen, die men geheel kosteloos ter beschikking stelt van de militairen.

De heer TRIP antwoordt hierop, dat die verpligting zich grondt op een oud reglement, van 1814. Het is hem wel bekend, dat de grondwet de kosten van kazernering aan het rijk oplegt, maar volgens de bestaande reglementen worden zij meestal gedragen door de gemeenten, omdat deze gerekend worden daarbij belang te hebben wegens de voordeelen van een garnizoen. Nu is het reeds meermalen ter sprake gekomen, of aan het hebben van een garnizoen wel voordeelen verbonden waren, welke het van genoegzaam belang maken dat onderhoud ten laste der gemeente te nemen, maar het is nooit tot een besluit gekomen. En daar die last altijd door de gemeente gedragen is, gelooft hij niet, dat het goed is zoo op één oogenblik af te wijken van hetgeen men vroeger altijd deed. Overigens deelt hij zeer de bezwaren tegen dezen last en zoude er zeer voor zijn, dat daarin verandering gebragt werd, evenwel niet nu dadelijk.

De heer DE LA FAILLE kan niet instemmen met de conclusie van den vorigen spreker; zoo er redenen zijn om terug te komen op hetgeen vroeger gebeurde, dan moet men dit au hoe eerder hoe liever doen, men heeft hier weinig reden om eenige welwillendheid jegens de militairen te betoonen, en ten minste nu niet, nu weder op nieuw van de zijde van het departement van oorlog getoond is, dat men zoo weinig égards voor de stad heeft.

De heer TRIP wil de zaak wel aan een naauwkeurig onderzoek onderworpen hebben, daar hij niet overtuigd is, dat de gemeente verpligt is in dezen volgens de wet, maar acht het niet goed, dat men zoo dadelijk zonder eenige waarschuwing afwijkt van de verpligting, die men eenmaal op zich genomen heeft.

De heer CREMERS doet opmerken, dat, daar het bestek telken jare op nieuw weder terugkeert en dus slechts tijdelijk is, hier geene spraak is van een plotseling ophouden en dat hij veeleer in meening overeenstemt met den heer DE LA FAILLE, daar hoe langer men de zaak bestendigt, het des te moeijelijker zal worden daarmede op te houden.

De heer V. ITTERSUM kan zich niet vereenigen met het gevoelen van beide sprekers. De heer CREMERS heeft gezegd, dat zoo men niet dadelijk ophoudt, het hoe langer zoo moeijelijker zal worden. Hij kan zich niet voorstellen, dat eene zaak, die reeds zoo lang bestaan heeft, nu zoo veel bezwaren zoude opleveren, dat men daaraan op eens een einde moet maken; hij acht veeleer, dat men in moeijelijkheden zal geraken door op stel en sprong in protest te komen. Hij acht dit niet goed en wenschelijk en er bestaat geen reden voor. Het zoude ook, na het antwoord van het departement van oorlog omtrent de opheffing als vesting den schijn kunnen hebben, alsof men voor die weigering *represaille* wilde nemen, en nu past het zeker ieder, maar vooral den raad om te eerbiedigen een besluit van de hooge regering. Het is zijns inziens het beste, dit bestek even als altijd te laten afloopen en dan verder aan eene commissie het onderzoek op te dragen, of men wel daartoe verpligt is, zoo niet, om dan een voorstel daaromtrent te doen.

De heer GEERTSEMA geeft te kennen, dat bij het doen van zijne vragen er bij hem in 't geheel geene kwestie is geweest van het nemen van represaille, en dat hij voor zich niets te kort wenscht te doen aan het besluit der regering. Maar hij doet opmerken, dat toen het besluit gekomen was, dat hier de vesting moest behouden worden, het niet vreemd geacht kan worden, dat de aandacht al dadelijk gevestigd werd op de voor- en nadeelen, welke daaraan verbonden waren, en dat daardoor ook alle uitgaven ten behoeve van het garnizoen werden nagegaan, en toen nu overgelegd werd het bestek wegens het schoonhouden der kazernen, moest de aandacht natuurlijk vallen op die *vreemdsoortige uitgave*, dat de gemeente ook nog de kosten zal dragen voor het schoonhouden van lokalen, die kosteloos aan het garnizoen worden afgestaan, hetgeen zelfs veel meer is dan ooit een verhuurder aan een huurder presteert.

Ten aanzien van de moeijelijkheden, die souden kunnen ontstaan door een plotseling ophouden, moet hij opmerken, dat er een groot verschil bestaat tusschen het verstrekken van lokalen en het schoonhouden daarvan. Betref het het verstrekken der lokalen, dan zoude daarvoor eenige tijd noodig zijn, maar dit is niet het geval met het schoonhouden. Het is nu juist de tijd om met dat kleine te beginnen, om later te zien hoe men omtrent de grootere zaak moet handelen. En daar nu de wethouder gelooft, dat Groningen niet daartoe verpligt is en het hier dus alleen eene kwestie van tijd is, is hij van oordeel dat men nu eene geschikte gelegenheid heeft om deze zaak te veranderen, en stelt hij derhalve voor om te besluiten: 1) het schoonhouden der kazernegebouwen voor en ten behoeve van het ministerie van oorlog over te laten aan de administratie zelve en 2) hiervan kennis te geven aan den minister van oorlog, onder mededeeling tevens, dat de raad in geenen deele wil gehouden worden verpligt te zijn tot het beschikbaar stellen van zoodanige lokalen als door den minister zullen worden verlangd.

De heer VAN ITTERSUM gelooft, dat het laatste gedeelte van het voorstel niet te pas komt bij de behandeling van het schoonmaken der lokalen en stelt daarom voor het tweede gedeelte van het voorstel af te nemen. Wordt zijn gevoelen niet gedeeld, dan zoude hij wenschen, dat de zaak in advies gehouden werd.

De heer CREMERS acht het ook beter, dat men eenigen tijd heeft zich te beraden en ondersteunt het voorstel om de zaak in advies te houden.

De heer QUINTUS zegt, er is regt en onregt, billijkheid en onbillijkheid. Zoo men regt heeft, dan zijn er nog zekere vormen in acht te nemen en dat wel te meer, wanneer men zijn regt wil handhaven tegenover eene hoogere magt in den staat. Ook hier zijn die vormen in acht te nemen en is het raadsaam voor het belang van de gemeente deze zaak met alle bezadigdheid en welwillendheid te behandelen en niet met overhaasting te werk te gaan bij de beoordeeling der verpligting van de gemeente tot het onderhouden der gebouwen voor de militairen. Het is raadsaam de zaak ernstig te beraadslagen en daartoe in handen te stellen van eene bijzondere commissie, doch dat er nu besloten worde tot het schoomaken, gelijk tot nu toe altijd is geschied. Spr. is er tegen het bestek nu niet te doen uitvoeren.

De heer GEERTSEMA is genegen het tweede punt van zijn voorstel dadelijk terug te nemen. Hij heeft gehoord, dat er jaren lang geklaagd is over het onbillijke van de genoemde verpligting en desniettemin is het steeds blijven bestaan; hij wil nu liever dadelijk eene beslissing hebben en gelooft dat het beste is om er nu een einde aan te maken en dadelijk een bepaald besluit te nemen.

De heer DE SITTER ondersteunt het gewijzigd voorstel van den heer GEERTSEMA, het is hier de vraag van de al of niet goedkeuring van een bestek en hij ziet niet, hoe daardoor nu de vorm geschonden wordt, men keurt het niet goed en geeft daaraan een beleefden vorm door daarvan kennis te geven.

De heer TRIP stelt voor de zaak in advies te houden en eene commissie te benoemen, ten einde onderzoek te doen naar de verpligting der gemeente tot het onderhoud der kazernen en wat daarmede in verband staat.

De heer QUINTUS is er voor de zaak in advies te houden.

Na eenige discussie omtrent het opvolgen van het reglement van orde, — daar de heer CREMERS opgemerkt had, dat het voorstel van den heer GEERTSEMA geen punt van beraadslaging

kon uitmaken en men niet anders te doen had dan het aan de orde zijnde bestek goed- of af te keuren, — wordt besloten het voorstel in advies te houden.

5) *Bestek wegens het herstellen van metselwerken aan de walmuren.* — Goedgekeurd.

6) *Ontwerp-besluit om het veer tusschen Aduard en Groningen in overeenstemming te brengen met de gemeentewet.* — Vastgesteld.

7) *Rapport van gecommitteerden nopens de transactie met dijkregters van de N. Schans omtrent de herstelling van den weg van Plattenburg*, bij monde van den heer CREMERS. — De commissie stelt voor de ontwerp-overeenkomst met de dijkregters goed te keuren, waarbij aangenomen wordt dat de gemeente zal betalen *f* 7368.05 voor herstelling van den kadijk en *f* 5000 als afkoopsprijs voor het onderhoud van dien weg en burg. en weth. te magtigen uit den post voor onvoorziene uitgaven op de begrooting voor de dienst van 1856 eene som te betalen van *f* 7368.05.

De zaak wordt dadelijk in behandeling genomen en alsnu verklaart de heer OUDEMAN, dat hij vroeger tot de minderheid behoorde, die zich tegen het aangaan van de overeenkomst verzette, weshalve hij tegen zal stemmen, daar zijn gevoelen niet veranderd is.

De heer GEERTSEMA zegt, dat het bekend is, dat hij ook tegen eene transactie geweest is; maar nadat daartoe door de meerderheid besloten is, legt hij zich neder bij dat besluit en beoordeelt alleen den vorm.

De heer TRIP is van hetzelfde gevoelen als de vorige spreker.

In stemming gebragt wordt het voorstel met 19 tegen 1 stem (de heer OUDEMAN) aangenomen.

8) *Rapport op een adres van landgebruikers langs den Paddepoelsterweg, verzoekende de begrinding van dien weg*, bij monde van den heer TRIP. — Nadat op een vroeger verzoek van adressanten door burg. en weth. afwijzend was beschikt, hebben zij zich op nieuw tot den raad gewend, aanvoerende, dat zij aanspraak meenen te mogen maken op eenen goeden weg naar hunne woningen, daar zij ook even als ieder ander de belastingen moeten dragen. Hun verzoek is nog nader aangedrongen door een aantal landgebruikers langs den hoogen-Paddepoelster- en Adorpsterweg.

De rapporteur is van oordeel, dat burg. en weth. vroeger te regt hebben besloten om aan adressanten te antwoorden, dat, indien hunner zijds werd overgegaan tot het macadamiseren van den weg en de gelden daartoe beschikbaar waren, burg. en weth. eene voordragt zouden doen om het door de gemeente onderhouden gedeelte des wegs in bruikbaren, goeden toestand te brengen. Het komt hem niet billijk voor, dat de gemeente ten haren laste nam, wat ten laste van de eigenaren der aangrenzende landerijen moet komen. Hij komt op tegen de meening van adressanten, alsof zij aanspraak konden maken op het verbeteren van den weg, gelijk ieder ander ingezeten der gemeente. Als het bestuur op de eene plaats eene betere soort van keijen legt, wordt daaruit niet voor anderen het regt geboren om die ook bij hunne eigendommen te vorderen. Als het bestuur op de eene plaats een weg aanlegt, kunnen daarom anderen daarop ook nog geene aanspraak maken. Daarbij komt, dat het grootste deel van bedoelden weg in onderhoud komt ten laste van particulieren. Hij gelooft daarom, dat het bestuur zwarigheid moet maken dat deel in onderhoud voor de gemeente over te nemen, het overigens billijk achtende, dat dat gedeelte, 't welk aan de gemeente in onderhoud toebehoort, worde gemacadamiseerd. Het advies strekt alzoo op het gedaan verzoek afwijzend te beschikken en van dit besluit in afschrift aan adressanten kennis te geven, tenzij de raad mogt besluiten, dat op het eerste adres geene beslissing kan worden genomen, als zijnde in strijd met art. 9 der grondwet, namens meerderen gedaan en onderteekend. — Ter visie.

9) *Missive van de gascommissie, houdende voordragt voor een opzigter der gasfabrijk* — De gascommissie geeft hierin te kennen, dat het getal sollicitanten voor deze betrekking 97 bedraagt; dat zich onder deze evenwel een groot aantal bevinden, die blijkens den inhoud hunner verzoeken, zich een verkeerd denkbeeld van die betrekking hebben gevormd en in den waan verkeerden, dat er gevraagd werd een opzigter over de stokers of vitters ens.; dat het aantal geschikte personen tot zeer weinigen was beperkt; dat zij het zeer wenschelijk acht, dat de aantestellen persoon aan practische ervarenheid ook theoretische kennis pare, waardoor hij den directeur zal kunnen ter zijde staan; dat zij, met het oog op deze overweging met ruimte als opzigter meent te kunnen aanbevelen den heer M. B. KIMM, apothekersbediende alhier, die reeds eenigen tijd onder hare oogen is werkzaam geweest met het doen van proeven bij de proefstokerij. Verder worden nog door haar op de voordragt geplaatst en aanbevolen de heeren J. P. AREND, opzigter van de fabriek van draagbaar gas te Delft en J. C. AART VAN ROOSENDAAL, bierbrouwer te Kockengen. — Ter visie.

10) *Rekening van ontvangst en uitgave voor de dienst der schutterij over* 1855. — Goedgekeurd en zal aan Ged. Staten worden medegedeeld.

11) *Rapport over de vertimmering van de gebouwen der academie Minerva*, bij monde van den heer CREMERS. — Na herinnerd te hebben, dat deze zaak, welke reeds in een vroeger rapport was behandeld, toen ter nader onderzoek aan dezelfde commissie was teruggezonden, legt deze commissie thans drie plannen van vertimmering over. Het eerste plan is uitgewerkt volgens eene opgave van het bestuur der academie; het wordt intusschen begroot op *f* 21,503.67. De commissie was eenparig van oordeel, dat zoo groote sommen niet mogten worden besteed; zij heeft daarom den opzigter verzocht eenige wijzigingen in dat plan te willen brengen. Dien ten gevolge zijn nog twee plannen opgemaakt, het eene begroot op *f* 10,000, het andere op *f* 11,880.62. Dit laatste komt aan de commissie het verkieslijkste voor; zij stelt voor het goed te keuren en aan burg. en weth. op te dragen het noodige ter uitvoering te verrigten. — Ter visie.

12) *Rapport van de poldercommissie nopens het aangevraagd subsidie voor een grindweg van Niezijl naar de Roode Haan.* — Zonder beraadslaging wordt conform de conclusie der commissie, welke afwijzend is, besloten.

13) *Voordragt van de commissie van art.* 166 *der gemeentewet over bepalingen in het ontwerp-policie-reglement*, bij monde van den heer CREMERS. — Hierin wordt o.a. gezegd, dat vrij algemeen door den raad maatregelen van voorziening in de zamenstelling van het brood wenschelijk worden geacht, zoo wat het gewigt als wat de bestanddeelen betreft. Wat dit laatste aangaat was het moeijelijk goede bepalingen daarvoor te ontwerpen, daar de gemeentewetgever door de algemeene wet van 1829 in zijne bevoegdheid zeer is beperkt. De commissie stelt wat het gewigt betreft voor in het policiereglement de volgende bepalingen op te nemen: Ieder bakker is verpligt eene schaal en gewigten in zijnen winkel te hebben. Ieder bakker is verpligt om het grof roggenbrood en het tarwebrood boven 2¼ ons, zoo zulks gevraagd wordt, bij het gewigt af te leveren. Bij overtreding hiervan zal hij worden gestraft met eene boete van *f* 3 tot *f* 15. — Ter visie, zullende bovendien ieder lid een afschrift ontvangen van het reglement, zoo als het nu gewijzigd door de commissie wordt voorgesteld.

14) *Missive van curatoren van het sted. gymnasium*, daarbij ter voldoening aan het verzoek van den raad twee ontwerp-reglementen inzendende, het eerste voor het sted. gymnasium, wat door den minister van binnenl. zaken dient te worden goedgekeurd, het tweede voor de voorbereidende klasse, wat aan den raad ter goedkeuring wordt aangeboden. De curatoren verzoeken in deze missive het reglement verder aan den minister te willen opzenden en daarbij aan z. exc. voor te stellen, om te besluiten, dat de uitbreiding van het onderwijs aan het sted. gymnasium alhier nu definitief worde vastgesteld en dit gymnasium ook onder de erkende gymnasia worde opgenomen. Ten einde reeds dadelijk bij den aanvang van den nieuwen cursus de regeling te kunnen invoeren, stellen curatoren voor dadelijk reeds een lid van de schoolcommissie tot curator te benoemen en verzoeken zij tevens eene officiële mededeeling, dat de raad zich vereenigd heeft in beginsel met het voorgestelde plan, inzonderheid wat het financiële gedeelte betreft. — Ter visie.

15) *Verzoek van* R. WOLBES *om twee heemsteden onder Ter Haar in erfpacht te mogen bekomen.* — Toegestaan, onder goedkeuring van Ged. Staten.

16) *Adres van ingezetenen van N. Pekela, verzoekende ook in die gemeente verkoopingen van Groninger straatvuil te doen plaats hebben.* — In handen van burg. en weth. gesteld, om daarop te berigten.

17) *Rapport van de commissie tot beoordeeling van den verkoop van sommige bezittingen der gemeente*, bij monde van den heer GEERTSEMA. — Op de conclusie van het vroeger rapport dezer commissie waren eenige aanmerkingen gemaakt en ter overweging aan de commissie gerenvoijeerd. Zij heeft die aanmerkingen nagegaan en met een paar daarvan zich vereenigd, weshalve zij eene eenigzins gewijzigde lezing van hare vroegere conclusie voorstelt. De voornaamste wijziging strekt om te bepalen, dat de grondpachten, voordat zij in 't openbaar worden verkocht, inmiddels tegen 4 procent (in plaats van 3 procent, gelijk vroeger was voorgesteld) kunnen worden afgekocht. — Ter visie.

18) *Verzoek van* H. K. EBELS *en* J. M. BUREMA, *als dijkregters van het karspel Nieuw-Beerta*, om de door hen in huur bezetene perceelen gronds bij Nieuwe Schans, af te koopen, waarvoor zij de aanzienlijke som van *f* 850 aanbieden. Zij verzoeken hierop spoedig berigt. — Ter visie.

19) *Verzoek van* A. J. TEN VELTHUIS, *om oprigting van eenen vuurhaard in zijne koperslagerij in de O. Ebbingestraat.* — Toegestaan.

20) *Verzoek van* Y. SIERTSEMA, *commissionnair aan het Damsterdiep, om oprigting van eene dare in zijne boekweitmalerij.* — Toegestaan.

21) *Bestek en teekening van eene brug, ter vervanging van de Bontebrug buiten het Kleinepoortje.* — In handen van de commissie, belast geweest met het nazien van het bestek van de brug voor de Poelepoortenboog.

Daar een paar zaken, niet voor publieke behandeling vatbaar, aan de orde zijn, wordt de openbare zitting hierop geschorst.

De deuren weder geopend zijnde, wordt de behandeling van de zaak der collatie te 't Zandt, wegens het vergevorderde uur, tot eene volgende vergadering uitgesteld, en na voorlezing en vastteling der korte notulen, wordt de vergadering gesloten.

Te *Groningen*, bij de Erven C. M. VAN BOLHUIS HOITSEMA.